

primorski

dnevnik

Polština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 187 (11.603)

Trst, četrtek, 11. avgusta 1976

P.P. 126
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

Le dva dni pred razpravo o njegovi izročitvi italijanskim oblastem

Veliki mojster Licio Gelli izginil iz ženevskega zapora Champ Dollon

Zaprepadenost v Italiji, saj dogodek dokazuje moč in vpliv lože «P 2»

Izziv pravici

V šoli bi lahko začeli z ugotovitvijo, da velikošmarni cas italijanski pravici ni naklonjen: pred nekaj leti je ravno 15. avgusta pobegnil iz vojaške bolnice «Celio» v Rimu nacistični zločinec Herbert Kappler, sedaj pa je v tednu, ki je v Italiji posvečen počitnicam in dopustu, ušel iz ženevskega okrožnega zapora Licio Gelli, vodja tajne lože P2 in «veliki lutka» zakulisnega političnega in finančnega manevriranja v Italiji.

Povezava obeh pobegov, tudi mimo časovnega naključja, je manj arbitrarna kot se lahko zdi na prvi pogled, in ne samo zaradi razburjenja, napetosti in polemik, ki jih bo izginitev «velikega lutkarja» vzbudila kot jih je pred nekaj leti vzbudil Kapplerjev pobeg. Zadeva Gelli je, prav tako kot je bila afera Kappler (in kot so številne druge afeze, ki so pretresale Italijo), odraz in dokaz moči in vplivnosti mračnih sil, ki so se v teh letih skušale polastiti dejanskih vzvodov oblasti in izza kulis izkoriščati državo v lastno korist ter pogojevati izločenje demokratične družbe, obenem pa tudi poskus, da bi na neki način utišali afero P2, preden bi sodstvo in parlamentarna preiskovalna komisija lahko prišli vsej zadevi do dna in izsledili tiste, ki so bili nad Gellijem ter ga usmerjali.

Ob skorajda neverjetnem pobegu Gellija iz ženevskega zapora, ki ga med drugim opisujejo kot eno najvarnejših kaznilnic, se vsiljuje še ena primerjava: pobeg Micheleja Sindone iz newyorškega zapora, pobeg, ki je uspel ob odločilni podpori mafije in lože P2. Dejstvo, da bi švicarsko sodstvo v kratkem najbrž izročilo Gellija italijanski pravici, je predstavljalo namreč nesprejemljivo grožnjo za tisto zakulisno vodstveno strukturo, ki je pred časom imela v loži P2 svojo organizacijsko strukturo in v kateri so z mafijo tudi nekateri finančni in politični krogi.

Gelli je moral zato, naj je s tem soglašal ali ne, izginiti. Sedaj pa se postavlja vprašanje, kako bo na to reagirala vlada in kako bodo reagirali ostali pristojni italijanski organi: bo že od danes preizkusni kamen nove vlade in odraz njene moči ter sposobnosti, da učinkovito nastopa proti zakulisni politično kriminalni strukturi ter razreši enega bistvenih vzvodov problema, ki ga vsi označujejo kot «moralno vprašanje».

ŽENEVA — «Častitljivi veliki mojster» tajne prostozidarske lože «P2» Licio Gelli ni več gost ženevskega zapora Champ Dollon. Le dva dni pred odločitvijo zveznega sodišča v Lausanneju o njegovi morebitni izročitvi Italiji je njegova celica sedaj prazna. Za njim so ostale le skrajno dvomljive sledi: odprtina v mreži, ki obdaja kaznilnico, kavelj z zaponkami, v celici pa siringa, vata, nekaj krvi in sledovi prerivanja, ki naj bi dokazovali, da Gelli ni prostovoljno zapustil svoje celice.

Odprtino v mreži jo je prejšnjo noč opazila obhodnica žendarmije. Takoj so sprožili alarm, kasneje pa ugotovili, da je iz jetnišnice izginil «najuglednejši» gost, prav tisti, ki so mu posvečali največjo pozornost. Švicarske oblasti so takoj sprožile širokopoletno akcijo iskanja, v zaporu pa uvedle preiskavo. Zapor Champ Dollon je namreč med najsodobnejšimi v Evropi. Rešetke so nadomestili z elektronskimi napravami, celoten kom-

pleks pa obdaja kot šipa gladek sedem metrov visok zid in mreža, ki že ob samem dotiku sproži alarmne naprave.

Da bi v tak zapor vdrl komandos, ki bi ugrabil Gellija, je skoraj neverjetno. Tudi verzija o ponarejenih ključih je prav tako neverjetna. Denar maže vsako kolesje in brčkone je tudi tečaje sodobnih blindiranih vrat zapora Champ Dollon. Švicarske oblasti se že nagibajo k verziji o ugrabitvi, kar pa je za njih še bolj obremenilno, kot da bi Gelli ob izdatni pomoči po glavnem vhodu zapustil kaznilnico.

Prve reakcije italijanskih političnih sil ob nezasišnem pobegu «velikega lutkarja» so vsebovale prepričanje, da je prostozidarska loža «P2» še močnejša, da Gellijevi prijatelji lahko vplivajo na potek dogodkov. Po mnenju večine je Gellijev beg preprečil, da bi končno dvignili zastor nad podtalno mrežo mračnih sil, ki je prepleta državo.



Arhivski posnetek Licia Gellija

Živahna debata o programskih izjavah predsednika Craxija

(Od našega poročevalca)

Odgovor enotni slovenski delegaciji

RIM — Predsednik senata Cosiga je senatorji Jelki Gerbec izročil svoj odgovor na pismo enotne slovenske delegacije, v katerem pravi:

Spoštovana senatorka, prejel sem pismo, ki ste ga podpisali vi skupaj z drugimi političnimi predstavniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji glede vsedržavne zakonodaje o vprašanju Slovencev.

Čim bodo oblikovane stalne komisije jim bom izročil še vložene parlamentarne instrumente in tiste, ki jih bodo s tem v zvezi še vložili. Sporočil bom tudi predstvom pristojne komisije to, na kar ste me opozorili in pomen česar bom tudi podčrtal z upanjem, da bi vprašanja, na katera ste me opozorili, čim prej rešili.

RIM — Razprava o zaupnici Craxijevi vladi, je prešla včeraj v najbolj živo fazo. Največje zanimanje sta vzbudila seveda govora voditeljev obeh italijanskih največjih strank De Mita in Berlinguerja, ki sta vsak s svojega zornega kota podala dokaj podrobno sliko današnje italijanske politične stvarnosti. Berlinguer je še zlasti poudaril, da program in sestava vlade v preveliki meri pogojujeta novost, ki jo predstavlja imenovanje socialista za predsednika vlade. De Mita pa je dejal, da je sedanja večina homogena in politično edina možna.

Včeraj so posegli tudi predstavniki ostalih strank, med katerimi je treba omeniti predvsem socialisti Formico, ki je seveda podprl Craxija in osvetlil novosti v programu nove vlade, o katerih je dejal, da predstavljajo velik napredek v programu v primerjavi z dosedanjimi vladami.

V nasprotju s pričakovanji in tudi z običajem v včerajšnji razpravi, če izvzamemo nekatere posege predstavnikov manjših skupin ni bilo govora o dogodkih, ki sta pretresla italijansko javnost. To je o begu Licia Gellija in o atentatu na vlak Milan - Palermo.

Danes dopolne bo Craxi podal kratko repliko, sledile bodo glasovalne izjave, in v popoldanskih urah glasovanje o zaupnici. Jutri pa se prične razprava v senatu.

BOJAN BREZIGAR

NA 2. STRANI

Protest parlamentarcev KPI iz naše dežele

RIM — Komunistični poslanci in senatorji iz dežele Furlanije - Julijske krajine Baraccetti, Cuffaro, Gasparotto, Polesello, Gerbec in Battello so izrazili veliko zaskrbljenost, ker vlada ni vključila v svoj program perečih problemov dežele Furlanije - Julijske krajine, medtem ko so v programu analitično navedeni problemi Tridentske - Južne Tirolske in Doline Aoste.

V tiskovnem poročilu, ki je bilo objavljeno včeraj, je med drugim rečeno, da si bodo komunistični parlamentarci prizadevali, da bi prišlo do pozitivne rešitve problemov v zvezi z deželo Furlanijo - Julijsko krajino, ki so bili navedeni v vprašanju predsedniku vlade 25. julija letos. V tem vprašanju je govor o devetih točkah in sicer o izvajanju osimskih sporazumov, o načrtu Evropa - Furlanija - Trst, o tržaškem in tržiškem pristašu, o ladjedelništvu, o tovarni Zanussi, o finansiranju dežele, o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, o vojaških služnostih in o izplačilu finančnih sredstev, ki jih predvideva zakon 828.

V Helsinkih živahno



Dan pred počitkom je bilo svetovno prvenstvo usodno za svetovne rekorde. Marita Koch (400 m) na svoji prikljubljeni progi sploh ni nastopala, smolo pa je imela vseeno, saj ji je Jarmila Kratochvilova odnesla svetovni rekord in ga potisnila pod 48 sekund kamor bi Nemka morda ne ulegla več priti.

V prvem teku dneva je Sovjetinja Fesenkova premagala rojakinjo Amirovno, ki je na 400 m čez ovire svetovna rekorderka. Na 3000 m je svetovna rekorderka Ulmasova ostala celo brez kolajne, še slabša pa je bila usoda Savinkove v metu diska, ki je kljub svojemu svetovnemu rekordu komaj pustila sled svojega na

stopa v Helsinkih.

Moška tekmovalca so bila na nižji ravni. Vse je bilo ponovno uperjeno v Lewisa, ki je tekel v štafeti in skakal v daljino. Fant nikakor ni mogel izenačiti mit Owensa. Štafeta je bila gola formalnost, v daljini pa je dosegel konec koncev «človeški» rezultat.

Dan je bil ugoden za Jugoslavo in Italijo. V daljini se je Stekić spomnil, da običajno skače preko 8 m. V zadnjem skoku je dosegel zato 8,09 m in osvojil odlično peto mesto.

Italijani so odlično začeli z Agnese Possamai, ki se je v finalnem teku pogumno borila z najboljšimi do konca. Dosegla je tudi nov državni rekord. Mennea in tovariši so po pričakovanju osvojili v štafeti srebro.

Danes bodo atleti počivali. Do izraza bodo prišli v ljudskem maratonu domači in tuji amaterski tekači.

V Libanonu ugrabili tri ministre

BEJRUT — Neznanci so sinoči v stanovanju duhovnega vodje družov šejka Abu šakre ugrabili tri libanonske ministre, ki so skušali posredovati med sedanji spopadi med družijskimi gverilci in libanonsko redno vojsko. Po poročanju libanonskega radia so ugrabili finančnega ministra Adela Hamija, ministra za zdravstvo Adnana Mroveja in ministra za javna dela Pierra Khourya. Od trojice je Hami druž. Mrove šlit, Khoury pa maronit.

Po trditvah libanonske televizije so trojico ugrabili družji in je sedaj v Muhtari, oporišču Džumblatovih progresistov.

Zlata maša v Matajurju

ČEDAD — V Matajurju, v vaši pod istoimenskim hribom, so včeraj s slovesno mašo praznovali 50. obletnico posvečenja trije beneški slovenski duhovniki. Angelo Kračina, Valentin Birtič in Pasquale Guion, ki so se rodili leta 1909, so bili sošolci v videmskem semenišču in so istega leta pred 50 leti darovali v različnih krajih Benečije prvo sveto mašo, so včeraj ob tej častitljivi obletnici skupaj maševali.

Župnik Emil Cenčič, ki je bil zadolžen za pridigo, je imel pravi govor, v katerem je natančno in podrobno orisal življenjsko pot treh slavljenecov, pa tudi bi lahko rekli novejšo zgodovino Benečije. Spregovoril je tudi o Birtiču pesniku, o Kračini etnologu o Guionu pisatelju. Veliko prostora je v svojem govoru posvetil kulturnemu delu treh duhovnikov in njihovi vlogi pri ohranjanju tradicij, kulture in slovenskega jezi-

ka Benečanov. Govor je bil tudi o gonji proti Slovincem in proti duhovnikom, tako pred vojno kot po njej. Velja ob tem omeniti, da so Kračina, Birtič in Guion bili posvečeni le mesec dni pred znano fašistično prepovedjo o rabi slovenščine v bogoslužju.

Svoj govor je Cenčič zaključil z grenko ugotovitvijo, da če je Benečija preživela do danes res hude čase, problemov še ni konec. Med drugim ni v videmskem semenišču niti enega beneškega Slovence, kar pomeni, da bodo čez nekaj let v Benečiji opravljali tak poklic le italijanski duhovniki.

Da ni šlo za navadno mašo, potrjuje tudi dejstvo, da so številni prisotni pozdravili s toplim in prisrčnim aplavzom imenovanje začasnega člana čedadskega kapitlja matajurskega župnika Pasqualea Guiona, ki župnikuje v Matajurju že 46 let. (jn)

De Mita: petstrankarska vlada alternativna KPI

Kar zadeva gospodarsko politiko je De la
dejal, da mora vlada pač vladati in da je
zadnjem obdobju KD tvegala izgubo popular-
nosti prav zaradi odločitev na gospodarskem
področju. Tudi tu je bil De Mita medel, čeprav
je odločno podprl volilni program KD. O vsem
pa je dejal, naj odloča vlada, saj je to njena
pristojnost. (bbr)

Za uvoz potrebujejo 600 milijonov din

***Več sredstev
za uvoz zdravil?***

Do zdaj je namreč federacija izpolnjevala svoje obveznosti za dohode deviz, ki jih predvideva dogovor za letos. Toda nastal je nov problem: uvozne organizacije trdijo, da nimajo dovolj dinarskih sredstev za odkup deviz, ker zdravstvene organizacije plačujejo kupljeno blago z mešanicami. Z drugimi besedami: manjkuje denarja za nakup zdravil, tako od domačih proizvajalcev, kot tudi iz tuzo. Za najnovejši skupaj z medicinski uvoz potrebujejo v državi bančnimi posojili prispevki in drugi stroški približno 600 milijonov dinarjev. (dd)

1.600 lir

RIM — Ameriški dolar je večraj prekoračil »zgodovinsko« mejo 1600 lir, saj je bil ob zaključku poslov na italijanskem tržišču vreden 1606,75 lire, 14 lir več kot preden prej. Dolar pa je beležil rekord tudi na drugih valutnih borzah po svetu. Tako je bil v Frankfurtu vreden 2,7120 marke, v Parizu 8,1690 franka, nič boljše ni bilo v Londonu in v Tokiju. Osrednji bančni zavodi niso tolikrat poskušali zavestiti vzdržni vzpon ameriške valute, s svojimi posegi so le omiliли zaoplete in zagotovili »redno« poslovanje. Zahodnonemška »Bundesbank« je tako prodala le 35 milijonov dolarjev, kar je najnižji znesek v zgodnjih dneh. ... ame

LJUBLJANA — Od prihodnjega torka bomo morali za vožnjo po slovenskih avtocestah plačevati več. Od Ljubljane do Postojne bo veljala vožnja z osebnim avtomobilom 55 dinarjev (ZDA 40), za avto s prikolico pa bo treba plačati 80 dinarjev (zdaj 59). Od Ljubljane do Razdrtega pa bo treba plačati za osebni avto 68 dinarjev (zdaj 50), za avto s prikolico pa 100 dinarjev (zdaj 73). Dražja bo tudi vožnja po polovičnih avtocesti med Hočami in Arjo vasjo. Za avto bo treba odšteti 45 dinarjev (zdaj 33), za avto s prikolico pa 65 dinarjev (zdaj 48). (dd)

Če se v Bonnu nihče ne
je, v Rimu gre že marsikomu
na jok. V bornih treh letih je
dolar podvojil svojo vrednost,
Italija pa plačuje strovin prav v
lovico uvoženih surovin 10
ameriški valuti, da vsaki 10
lir povečane vrednosti dolarja
bremeni trgovinsko bilanco za
400 milijard lir.

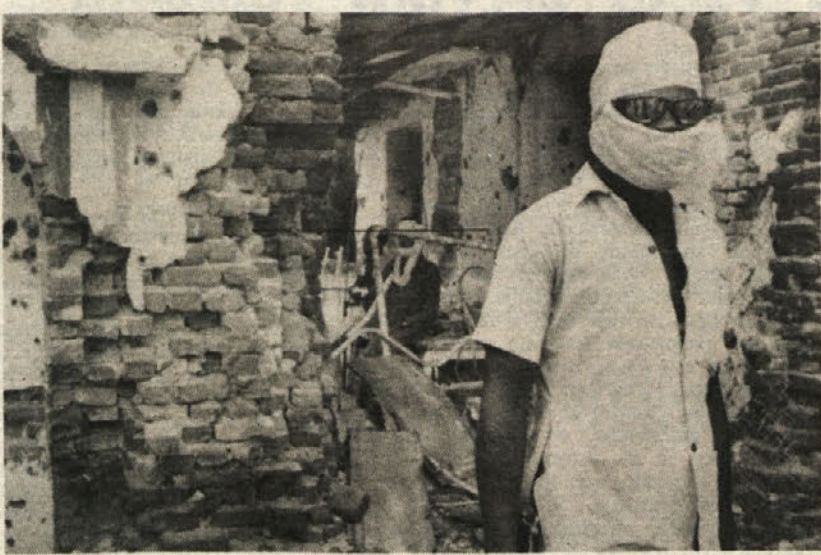
Weddeyevi uporniki zavzeli Faya Largeau Iz Francije v Čad prva pošiljka padalcev

N'DJAMENA — Po vesteh iz čad-
ske prestolnice, ki so jih potrdili tudi
v nekaterih evropskih diplomatskih
krogih, je v včerajšnjem vojaškem
napadu upornikov in njihovih libijskih
zaveznikov, dokončno klonilo
mesto Faya Largeau in oaza, v kateri
se nahaja. Čete predsednika Hisena
Habreja so tako ostale povsem odre-
žane v obkroženem mestu, pomoč la-
hko dobijo le še po zračni poti. Čadski
veleposlanik v Parizu je dejal, da
sta napad upornikom pomagali iz-
vesti dve veliki libijski motorizirani
in tankovski koloni, ki so ju že dan
prej opazili okoli 400 kilometrov se-
verno od prestolnice N'Djamena, na
točki, ki je strateškega pomena za
nadzor dveh važnih cestnih povezav
in puščavskih poti, ki vodijo v pre-
stolnico. Čadski diplomat je tudi de-
jal, da so libijskim zemeljskim silam
pomagali lovci - bombniki, ki so že
v preteklih dneh napadli oazo, vče-
raj pa so se boji vneli z doslej naj-
večjo srditostjo.

Položaj Habrejevih vladnih čet se
je medtem občutno poslabšal tudi v
mestih Kalait in Umcalube na vzho-
du države proti meji s Sudanom.
Francija je zato včeraj v N'Djamenu
poslala 200 padalcev, medtem ko so
iz ZDA priletela še tri velika tovor-
na letala s terenskimi vozili in tež-
kim protitankovskim orožjem. Po po-
ročilih iz Pariza so se za prvo po-
šiljko svojih padalcev odločili na o-
snovi sporazumov o francosko-čadski
vojaški kooperaciji iz leta 1976, ki
izključujejo kakršnokoli obliko sode-
lovanja francoskih sil v vojaških o-
peracijah v Čadu. Njihova vloga se
omejuje izključno na urjenje čadskih
oboroženih sil, prevsem v ravnanju
s protiletalskim orožjem.

Odhod francoskih »svetovancev«
v Čad je v Parizu, kljub ponirujočim
izjavam obrambnega ministra Char-
lesa Hernueta, da gre za izpolnjevanje
sporazuma iz leta 1976, zbudil val a-
larmov in kritik. To je namreč prvič,
da se francoski vojaki vračajo v
svojo nekdanjo kolonijo po več kot
trem letih, odkar so zadnji francoski

oddelki zapustili N'Djameno na osno-
vi sporazumov iz Lagosa iz leta 1979.
Francoski so bili namreč v Čadu na-
vzoči kljub temu, da je dežela dose-
gla neodvisnost že leta 1960. Franco-
ski tisk je včeraj novico objavil na
prvih straneh in močno poudaril »na-
raščajočo nevarnost operacije«. Od
konservativnega »Le Figaro«
pa vse do komunističnega glasila »L'Humani-
té«, so si časniki edini v kritičnem
zadržanju do Mitterrandove vlade,
najostrejši pa je vsekakor neodvisni
levičarski »Liberation«, ki se spraš-
uje, kakšne bodo reakcije v levičarsko
usmerjenem javnem mnenju z ozi-
rom na to, da je prav levica tista,
ki potem, ko se je borila za fran-
coski izhod iz kolonialnih pustolov-
ščin, rine v novo, prav tako nevarno
avanturo. Cilje francoskega posega
v Čadu pa revija »Monde«
vidi v opozorilu za Libijo in v prizadevanjih,
da Washington ne bi spodrinil Pari-
za v tem delu Afrike.



Ruševine v N'Djamenu po včerajšnjem letalskem napadu upornih enot na čadsko glavno mesto (Telefoto AP)

Delavci v Čilu bodo danes ponovno protestirali proti gen. Pinochetu

SANTIAGO — Čile bo danes spet v središču svetovne
pozornosti. Na sporedu je namreč četrti protestni dan proti
diktatorskemu režimu generala Pinocheta, ki pa je prav
te dni najavil nekatere spremembe na ključnih položajih
svoje vlade in bo zamenjal nekaj ministrov. To pa se-
veda v ničemer ne spreminja bistva njegove politike. Ta-
ko je čilsko »vsedržno vodstvo delavcev«, ki ga sestav-
ljajo predstavniki vseh opozicijskih sindikalnih organi-
zacij, pozvalo delavce, naj se aktivno vključijo v današnji
protest in naj ponovno podkrepijo vse »minimalne«
zahteve. Poziv so podpisali predstavniki vseh sindikatov, ki
sestavljajo vodstvo.

Apel so v torek sindikalni voditelji ponovili na tiskovni
konferenci, kjer je leader sindikata rudarjev bakrovih
rudnikov Rodolfo Seguel tudi obrazložil zahteve delavcev
in jih strnil v pet točk:

1. Vzpostavitev demokracije, ki je edina pot za dosego

2. Takojsnja svoboda in ponovna zaposlitev vseh sindikal-
nih voditeljev in delavcev, ki so bili odpuščeni, sojeni,
konfinirani ali izgnani iz države.
3. Takojsnja rešitev vprašanja brezposelnosti, ki ga je
treba nujno in prioritarno obravnavati.
4. Takojsnja gospodarska reaktivacija države, ki mora
sloneti na avtomatični reevalvaciji kupne moči plač in
to od leta 1981.
5. Dejanska in neposredna prisotnost sindikalnih organi-
zacij v procesu demokratizacije in pri reševanju gospo-
darskih in družbenih vprašanj, ki zadevajo celotno
državo.

Te točke bo čilsko ljudstvo potrdilo tudi danes, ko bo
na najrazličnejše načine in strnjeno protestiralo proti fa-
šističnemu režimu.

Po McFarlanovem prihodu boji med libanonsko vojsko in družji



Raketa iz katjuše se je globoko zarila v tlak bejrutskega letališča. (Telefoto AP)

Bejrutsko letališče pod plazom granat

BEJRUT — V teku spopadov med libanonsko vojsko in družijskimi gve-
rilci so padle na bejrutsko letališče številne granate in minometalski iz-
strelki. Priče so izpovedale, da so letališče zadeli vsaj trije izstrelki iz
katjuš. Drobci so prileteli do častne dvorane in letališkem poslopju, en hangar
helikopterjev ter druge stavbe, kjer je bilo mnogo ljudi. Vsaj tri stevardese
so bile ranjene, a ena od njih zelo hudo. Drugi izstrelki iz katjuš so padli
na vse področje, ki ga nadzorujejo ameriški marinci v južnem predmestju
Bejruta. Več izstrelkov je padlo tudi na cesto, ki gre od letališča mimo
palestinskega taborišča v Burj el Barajne, kjer so nameščeni italijanski
vojaki. Nihče ni bil ranjen.

Kot rečeno, se je bombardiranje letališča začelo med srditimi boji med
libanonsko vojsko in družji. Po pričevanjih nekaterih so družji obstreljevali
letališče s hriba Shwefat v Shufu (gričevje južno od Bejruta).

Libanonsko poveljstvo je prav predvčerajšnjim sklenilo, da bo zame-
njalo čete, ki so bile že dalj časa na položajih, s svežimi v pričakovanju
delnega umika Izraelcev s področja. Družji so opozorili, naj libanonska oblast
tega ne stori (razlog je političnega značaja, ker pomeni izvajanje ameriško-
izraelskega sporazuma o delnem umiku Izraelcev iz Libanona). Razvnela
se je srdita bitka. Družji so uničili eno libanonsko četo ter ubili več deset
vojakov. Neka druga četa pa je obkoljena. Boji so prenehali včeraj zjutraj
ob 7. uri. Na bejrutskem letališču sta izgubila življenje neke ženska in en
otrok. Napetost je še večja, ker je v Bejrut prispel Režanov odposlanec
McFarlane. Popoldne so se boji spet razvneli.

ZDA za obrambo Perzijskega zaliva

WASHINGTON — Pentagon razmiš-
lja o sestavi »tajnega načrta«, da bi
zavaroval naftna nahajališča ob Per-
zijskem zalivu pred morebitnim sov-
jetskim napadom. Tako vsaj zatrjuje
dnevnik »Washington Post«, ki pri-
pominja, da predvideva načrt usta-
novitev pet divizij lahke pehote, ki
bi jih v primeru potrebe poslali v
gorate predele na mejo med Iranom
in Sovjetsko zvezo.

Tudi ameriški »dodatni«
obrambni minister Paul Thayer je potrdil da
ustanavljajo divizije lahke pehote

V Gornji Volti še neredi

ABIDŽAN — Šest dni po državnem
udaru filobiljskega častnika Thoma-
sa Sankare se položaj v Gornji Volti
še ni normaliziral. Nove oblasti še
niso odprle mej in so odločile, da
bodo najele tuja letala za izgon tu-
jih državljanov, ki jih je presenetil
državni udar. Poleg tega pa je še
v veljavi izredno stanje.

Prav včeraj so bili v Ouagadou-
gou priče veliki zmešnjavi, ko je lju-
di zajela panika, saj so bili obveše-
ni o novih krvavih spopadih. Novi
režim je to seveda demantiral in o-
stro obsodil »provokacijo«. Po drugi
strani pa radio poroča o »spontanih
manifestacijah«
v podporo novemu
vodstvu.

V Gvatemali normalizacija

GVATEMALA — Novi gvatemalski
državni poglavar gen. Oscar Mejia
Victores je včeraj odpravil izredno
stanje, ki je veljalo vse od 29. ju-
nija. S tem so spet vzpostavljene ne-
katere temeljne svoboščine, kot na
primer politične pravice, pravice do
sestankov, nedotakljivost doma in
svoboda mišljenja. Po drugi strani
pa ni bil še izglasovan zakonski o-
dlok, ki odpravlja posebna sodišča,
ki jih je ustanovil bivši predsednik
Montt.

V gvatemalski prestolnici, kjer ži-
vi več kot milijon ljudi, je tako na-
stopil mir, čeprav vojska še nadro-
juje strateške položaje. Tudi trgo-
vine redno poslujejo, medtem ko so
nekateri zasebne in javne šole še
zaprte.

Iranska vojska zavzela Mehran

TEHERAN — Po sporočilu iranske-
ga vojnega poveljstva so Komeinije-
ve enote včeraj osvojile naselje Meh-
ran, enega od prvih naselij, ki ga
je iraška vojska zavzela leta 1980,
ko je napadla sosedni Iran. Okoli
Mehrana so divjali več dni srditi bo-
ji, ki so po mnenju opazovalcev za-
htevali na tisoče človeških življenj.

□ PEKING — Mihail Kapitsa, na-
mestnik sovjetskega zunanjega mi-
nistristva, bo v začetku septembra
obiskal Kitajsko. Kapitsa, ki vodi
»sovjetsko delegacijo na pogovorih za
normalizacijo odnosov med Moskvo
in Pekingom, bo prispel na Kitajsko
na povabilo kitajskega zunanjega
ministra.

□ BUDIMPEŠTA — V madžarskem
glavnem mestu se je včeraj začel
svetovni kongres astronomike. Sim-
pozija se udeležujejo znanstveniki in
številni kozmonavti.

Mauritius je otok, velik kot devet
tržajskih pokrajin, ki leži 800 kilo-
metrov vzhodno od Madagaskarja, v
Indijskem oceanu. Zaradi ugodne kli-
me je razmeroma gosto naseljen, saj
živ na njem skoraj milijon prebi-
valcev, ki pa so pravi mozaik jezi-
kov, narodnosti in ver.

Poleg rodovitnosti ima otok tudi
pomembno strateško vlogo na jugu
Indijskega oceana, zato so se zanj
poletovali Portugalci, Holandci (ki
si mu dali ime), Francozi in Angle-
si. Napoleonovemu padcu. Anglija je tu
leta 1835 prepovedala trgovino s su-
žnji, a 60 odst. otoka pokrivalo plan-
taze sladkornega trsa, ki zahtevajo
veliko delovne sile. Nova delovna
sila je prišla iz Indije in iz drugih
azijskih držav in Azijci tvorijo da-
nes tri četrtine otoškega prebival-
stva, sami Indijci pa kar 52 odst.
Drugi 20 odst. prebivalstva so kreo-
li, potomci Afričanov in belcev in
druge skupine. Temu primerno je
zapletena tudi verska slika: skoro po-
stojanec hinduizma, tretjina je kri-
stjanov in kakih 15 odst. prebival-
stva je muslimanske vere.

Otok je postal neodvisen leta 1968,
kot del angleškega Commonwealtha

Pavel Stranj

Mauritius: velike politične spremembe na majhnem otoku

in poleg angleškega predstavnika je
postal na otoku najpomembnejša o-
sebnost domači ministrski predsednik.
To vlogo je zasedal do lanskih vo-
litev, torej dobrih 14 let konservativ-
ni politik z za nas nemogočim ime-
nom Seewoosagur Rangooram. Če-
prav je načeloval stranki, ki se je
proglasila za laburistično je ta go-
spod skušal ohranjati čim dlje sta-
nje, ki ga je našel ob neodvisnosti.

Skoro polovica narodnega dohodka
izhaja iz kmetijstva, ki je vezano na
omejeno proizvodnjo sladkorja. To
bogastvo pa je razporejeno na zelo
neenak način, saj večino zemlje po-
seduje le ducat družin. Ker otok ne
razpolaga z nobenim rudnim boga-
stvom, je vse gospodarstvo slonelo
na izvozu sladkorja in na uvozu vse-

ga ostalega. Do leta 1978 je cena
sladkorja na mednarodnih tržiščih na-
raščala in gospodarstvo Mauritiusa
je cvetelo, čeprav je 200.000 delavcev
živel v precej težkih pogojih.

Nato je cena sladkorja začela pa-
dati in vsa šibkost take gospodar-
ske osnove je bruhnila na dan. Infla-
cija je šla preko mere 30 odst., pe-
tina prebivalstva je ostala brez de-
la in na lanskih volitvah je kriza
izbruhnila tudi na političnem pod-
ročju.

Dotedanji leader Rangooram je imel
že 82 let in ni bil več kos novim pro-
blemom. Napadalni opoziciji je me-
tal le očitke, da so »moskovski tro-
janski konji«, ali da so se »prodali
Gedafiju«. Zaradi posebnega volilne-

V žariščih napetosti

ga sistema, je ta opozicija 11. junija
1982 dobila prav vse sedeže v doma-
čem parlamentu in tako se je v A-
friki prvič zgodilo, da je opozicija
prišla na oblast po zaslugi demokra-
tičnih volitev.

Volilna zmaga vsekakor ni bila
naključna; opozicija se je nanjo dol-
go pripravljala. Opozicijo sestavljata
stranki MMM (Mouvement militant
mauricien) in domača Socialistična
stranka. Duša tega gibanja je raz-
meroma mlad belec, Paul Berenger,
ki se je vrnil na otok leta 1968 in »franc-
ski maj«. Po klasičnem »oprečni-
škem«
stilu političnega delovanja se
je Berenger kmalu zavedel katere
domače značilnosti mora nujno upo-

števati: predvsem ni smel sam siliti
v ospredje, kajti kot belec, je bil pri-
padnik številčno nepomembne manj-
šine. Vodstvo stranke je prepustil
Hindujcu Aneeroodu Jugnauthu, v
vladi pa si je izbral »le«
finančno ministrstvo.

Koalicija MMM in PSM je uvedla
na otoku »mauritijsko pot v sociali-
zma«, ki spominja bolj na Mitterran-
dovo Francijo, kot pa na uradno
»krušno mater«
Anglijo. Njen pro-
gram predvideva vrsto podražitev
in odkup hotelov ter kakih 15.000
hektarjev na katerih naj bi po-
stopoma in v zadružni obliki začeli
razvijati bolj raznoliko in ustrez-
no kmetijsko proizvodnjo. Na me-
narodnem področju je bila odobrena
preusmeritev v neuvrščenost in na-
men, da se od Anglije zahteva vrni-
tev otokov Chagos, sredi Indijskega
oceana, kjer imajo ZDA na otoku
Diego Garcia danes veliko vojaško
oporišče.

Veliko novosti torej; preveč, da bi
se lahko izvedle brez trenj: marca
letos, deset mesecev po volilni zma-
gi so se začele napetosti znotraj koa-
licije. Prihodnji meseci bodo poka-
zali, ali se je nad otokom lanske ve-
ter z leve preusmeril ali okreplil.

Po zaslugi udarniškega dela domačinov

18. septembra na Colu otvoritev spomenika vsem žrtvam fašizma

Dela za ureditev spomenika vsem žrtvam fašizma, ki ga ob križpotju na Colu v repentabski občini ponazarja mogočna naravna kamnita skala, so v glavnem končana in lahko že danes napovemo, da bo uradna otvoritev v nedeljo, 18. septembra.

Pobudo za postavitve spomenika je sprožil posebni občinski odbor, v katerem so poleg repentabske občinske uprave zastopani tudi KD Kraški dom, krajevna sekcija VZPI-ANPI in Društvo slovenskih lovcev. Domačini so se množično odzvali vabilu za pomoč in so na podlagi idejne zasnove spomenika arhitekta Darja Jagodica z udarniškim delom čudovito uredili okolje, od splošnega čiščenja prostora, do zazidave kamnitih kraških zidov in stopnišča. Prva organizirana prostovoljna delovna akcija je stekla 5. junija in od tedaj dalje ni bilo sobote in nedelje, da se ne bi na delovišču zbralo vsaj nekaj ljudi. Višek pa je bil prejšnjo nedeljo, ko je bil odziv skoraj polnoštevilčen in delovne akcije se je udeležilo preko 50 domačinov in lovcev, ki so za to priložnost pripra-

vili, za udeležence delovne akcije, o-kusni lovski golaž.

Repentabski župan Pavel Colja, ki je obenem tudi predsednik pripravljalnega odbora za postavitev spomenika, ne skriva zadovoljstva nad takim stanjem: «Člani odbora smo res prijetno presenečeni nad izrednim in spontanim odzivom skoraj večine naših občanov, ki so dodelali velik pomen te pobude, ter so kot protifašisti in demokrati tudi ob tej priložnosti bili na praven mestu in dali svoj dragocen doprinos. To je le še en dokaz, kako naši ljudje globoko čutijo te stvari in se zavzamejo, če gre za resen namen in za vsesplošno korist. Pohvaliti moram res izredno složnost in sodelovanje. V isti sapi pa moram izreči obžalovanje, da nekateri, sicer maloštevilni občani, niso razumeli pomena te pobude in so jo tolmačili kot politično zadevo, medtem ko bo ta kamniti mavzolej posvečen vsem žrtvam fašizma, torej spomenik zajema vse padle Slovence in demokrate.»

Spomenik je skoraj že nared?

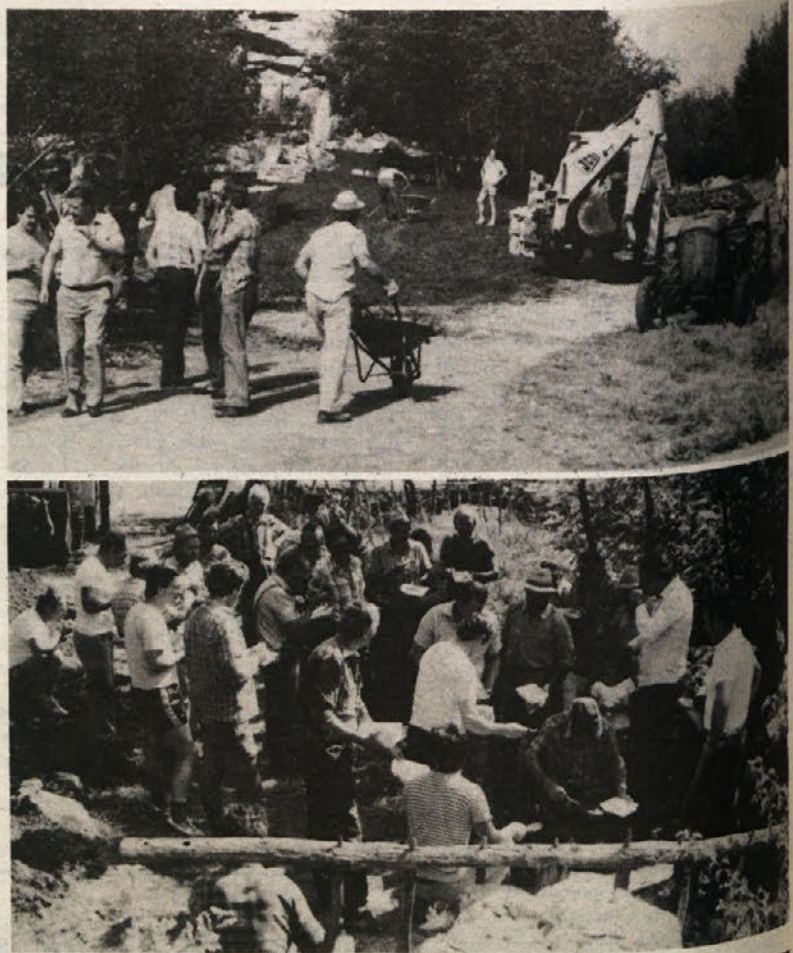
«Da, dela so v glavnem končana, potrebni so le še manjši posegi, na terenu. Na skalo smo že pritrdili marmornato ploščo z dvojezičnim napisom: "Vsem sinovom našega naroda, žrtvam fašizma".»

Kako je pa s stroški?

«Ob otvoritvi spomenika bomo izdali posebno dvojezično brošuro, ki jo pripravljata načelnik zgodovinskega oddelka Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor. V brošuri bo zgodovinsko podana kalvarija naših ljudi od leta 1920 dalje. Ob tej priložnosti bomo natisnili tudi razglednico s spomenikom. Vse to pa terja precejšnje stroške, zato je pripravljajni odbor sklenil, da sproži nabiralno akcijo in s tega mesta pozivamo občane, pa tudi vse ostale slovenske demokrate, da se širokogrudno odzovejo in prispevajo za ta plemeniti namen.»

B. S.

Na slikah: zgoraj intenzivno prostovoljno delo za ureditev prostora ob spomeniku, spodaj pa trenutek počitka v senci »lovskim golažem».



Pomol Bandiera: navtika ali ladijska popravila?

Predsednik obrtnega konzorcija za popravila manjših plovil CAR TUBI Giovanni Franco se je v družbi predsednika tržaškega združenja obrtnikov Giorgia Reta včeraj sešel na deželnem ravnanstvu za industrijo in obrt z odbornikom Francescuttom. Obrazložil mu je ozadje afere, ki je privedla, kot smo že pisali, sprva do zaprtja delovišča na pomolu Bandiera, nato pa do njegovega ponovnega odprtja. Odbornik je zagotovil svoje posredovanje v korist konzorcija, ki mora izdelati dela po naročilu nekega tujega ladjarja; v ta namen bo prve dni septembra sklical sešanje s predstavniki luške ustanove EAPT, trgovinske zbornice pa tudi drugih ustanov in organizacij, ki so pri vsej zadevi zainteresirane. Tedaj naj bi našli takšno rešitev, je pripomnil Francescutto, ki naj bi zadovoljila vse in ne prizadela krajevnega gospodarstva.

Poročali smo že, da v krogih e-notne sindikalne zveze CGEL-CISL-UIL nasprotujejo načrtu, po katerem naj bi pomol Bandiera namenili navtičnemu turizmu in za katerega se zavzema, kot kaže, tudi vodstvo EAPT. Sindikalisti menijo, da sta navtika in tako namenjena Sešljanski zaliv in Marina Muja, čemu naj bi mu žrtvovali še področje bivšega Navalgiuliana. Skratka: te prostore je treba ohraniti za ladijska popravila, in to ne glede na trdiko,

ki si bo 20-letno koncesijo za uporabo pomola zagotovila na oktobrski licitaciji. Prav ničesar nimamo proti navtičnemu turizmu, nam je zatrdil tajnik kovinarskega sindikata FIOM (CGIL) Devescovi, toda že preveč smo žrtvovali na področju ladjedel-skih in sorodnih dejavnosti, da bi dovolili nov udarec tej panogi.

Po študiji milanske družbe In.Co., ki jo je naročila ustanova EAPT (iz-datek: 500 milijonov lir), naj bi za ladijska popravila izkoristili prostor bivšega obrata Felszegy v Miljah, pomol Bandiera pa namenili, kot si želi EAPT, navtiki. Kot vidimo, je problem zapleten, saj se krešejo drug ob drugega različni interesi, ki pa niso vsi zgolj splošne gospodarske narave. (dg)

● Tržaško šolsko skrbništvo sporoča, da je na oglasnih deskah pokrajinskega šolskega urada in na sedežih didaktičnih ravnateljstev na ogled ministrska okrožnica, ki zadeva ustanovitev tečajev za odrasle za doseg osnovnošolske izobrazbe v šolskem letu 1983 - 84. Zainteresirani morajo vložiti prošnje na navadnem papirju s priloženim rojstnim listom (vedno na navadnem papirju) do vključno 3. septembra na kakršnikoli osnovni šoli ali pa na samem šolskem skrbništvu.

Kratek obisk v menjalnici Tržaške kreditne banke Ljudi mikajo predvsem dolar zahodnonemška marka in dinar

Dolar rekorden tudi pri nas

Včeraj je dolar v Trstu prekoračil mejo 1600 lir. Točneje je zaključna (fixing) znašala 1606,75 lire. Neprestanemu naraščanju dolarjeve vrednosti botrujeta, kakor je znano, solidnost ameriškega gospodarstva in rast obrestnih mer, ki privlačujejo tako imenovane nihajoče kapitale. V mednarodnih finan-nih krogih menijo, da se bo dolar še naprej krepil, nobenega znamenja ne vi-dijo, ki bi kazal na zavrtje njegove rasti.

Odg.: Zanimajo se predvsem za tečaj dinarja, dolarja in marke.

Vpr.: Kar se dolarja tiče, ali je v zadnjih mesecih povpraševanje večje?

Odg.: Pri nas je povpraševanje dolarja vedno približno enako.

Vpr.: Ali ste mogoče opazili, da kupi kdo dolarje iz spekulativnih raz-logov, t.j., da ga potem preprodaja?

Odg.: Ne, ljudje kupujejo dolarje predvsem v turistične namene. Pona-vadi kupujejo dolarje, ko odhajajo v dežele, kamor se potovanje z dolarji bolj izplača kot pa potovanje z valuto tiste države.

Vpr.: Katere so te države? Ali turi-sti kupujejo poleg dolarjev še valuto dotične države?

Odg.: V glavnem kupujejo oboje, a raje večjo količino dolarjev. To velja

predvsem za tiste, ki potujejo v Špi-nijo in Grčijo.

Vpr.: Kaj pa v vzhodne dežele?

Odg.: Teh je dokaj malo.

Vpr.: Kakšno pa je povpraševanje po dinarjih?

Odg.: Delno je povpraševanje po dinarjih zaradi turizma, ki prihaja iz Jugoslavije prav tako ugodno — ali celo cenejši — kot menjava v Italiji.

Vpr.: Se dinar kupuje in menjava sedaj v manjših količinah?

Odg.: Da, v obeh smereh so sedaj količine zelo majhne. Upoštevati moramo, da so prej dinarje v velikih ko-ličinah prodajali tudi trgovci.

Vpr.: Kaj pa jugoslovanski kupci?

Odg.: Tisti, ki pridejo, ponavadi prinašajo tujo valuto.

«Na naši šoli je štirica še pozitivna ocena!»

Pogovor z dijakinjo zavoda Združenega sveta Tamaro Petaros ob izteku prvega leta študija

Pred letom dni je v začasnem sedežu ho-tela Europa pod Nabrežino zaživela medna-rodna »elitna« srednja šola zavoda Združenega sveta Jadranskega morja, ki je po zahtevnih sprejemnih izpitih sprejela na študij 86 dijakov in dijakinj iz 30 držav vsega sveta. Med temi sta bila tudi dva pripadnika naše manjšine v Italiji: Tamaro Petaros in Aleksander Semen.

Aleksander preživlja te dni počitnice v Lon-donu, kjer izpopolnjuje svoje znanje angleškega jezika, Tamaro pa se je pred kratkim vrni-la z zasluženih počitnic. Z njo smo malce po-kramljali, da bi izvedeli za njene vtise o tem prvem letu šolanja na mednarodni šoli.

«Zelo mi je bilo všeč» — je začela — »pa čeprav smo morali dosti študirati. V začetku mi je povzročala angleščina velike težave, saj je potekal pouk vseh predmetov izključno v an-gleščini. Kaj takega nisem bila vajena, s ča-som pa sem se le privadila. Študij v angle-ščini je povzročal tudi drugim preglavice, ta-ko je bilo določeno, da bodo imeli dijaki, ki bodo začeli septembra obiskovati prvi letnik naše šole, najprej kratka tečaja angleščine in italijanščine. Od 90 sprejetih »novincev« bosta tudi dva zamejca, in sicer Danjela Štoka, ki je letos končala 4B razred znanstvenega liceja, in Aleksander Slama, ki je izdelal 1. razred klasičnega liceja.»

«Kako je potekal študij na zavodu Združe-nega sveta?»

«Študijski dan je bil zelo intenziven. Zjutraj smo imeli predavanja do kosila, takoj po ko-silu pa smo imeli še eno učno uro. Posamezne predmete smo obiskovali »po blokih«, kot jih je



predvidel računalnik. Tako smo imeli med po-ukom večkrat proste ure. V bistvu je imel vsak svoj urnik. Po pouku je prišlo na vrsto pre-ostalo delovanje. Tako smo se na primer uba-dali s športom, z različnimi predmeti umetniške-ga značaja (na primer keramiko, glasbo, ri-sanjem); enkrat tedensko je bilo na sporedu socialno delo v pomoč prizadetim, ostarelim, slepem... Sama sem opravljala to delo v sklopu društva ANFAS pri univerzi. Imeli smo tudi pouk v slovenščini. Te dejavnosti so se nadaljevale do približno 19. ure, po večerji, ob

20. uri, pa je prišel na vrsto študij s pisa-njem nalog. Mnogokrat, predvsem pred pred-stavitvijo referatov, se je študij zavlekel pozno v noč. Povedati moram, da mi je bil v začet-ku tak sistem študija dokaj nenavaden, po-vsem nov. Tudi nanj pa sem se privadila.»

«Kako so profesorji ocenjevali to vaše delo?»

«Tudi ocene so bile dokaj nenavadne, čudne. Profesorji so namreč ocenjevali po odstotkih. Pri nalogah so tako na primer ocenjevali po-sebej vsebino, stil, jezik, originalnost, ocenje-vali so, če se je naloga ujemala z naslovom itd. Poleg nalog smo imeli še razne teste in izpite. Dobivali smo ocene od 1 do 7. Štirica je bila tako po tem ocenjevanju še pozitivna ocena. Najvišjo oceno sedem je prejel tisti, ki je dobil več kot 85 odstotkov.»

«Šolo so obiskovali mladi z vseh koncev sveta. Kako ste se ujemali med sabo, kako ste preživljali prosti čas?»

«Življenje z ostalimi gojenci zavoda je bilo zelo zanimivo. V sklopu šole smo imeli pred-met o mednarodnih zadevah, v okviru katere-ga smo obravnavali zelo obsežno problematiko dežel, iz katerih so izhajali naši kolegi. V tej zvezi smo imeli tudi razne konference. Enkrat mesečno smo sami organizirali posamezne za-bavne večere, ki so bili »teritorialno« obele-ženi. Tako smo imeli na primer afriški večer, ameriški, avstralski, pa tudi italijanski večer. Uvod v tak večer je bila slavnostna večerja, z menujem specialitet iz držav prirediteljev večera. Sledila je družabnost s plesom in glas-bo prirediteljev, ki so bili, seveda, oblečeni v tipične kostume in oblačila svojih dežel.»

«Kako pa so sprejeli tebe in Aleksandra kot pripadnika slovenske manjšine v Italiji?»

«Med nami ni bilo nobene razlike. Zelo težko so razumeli, kaj je pravzaprav manjšina; vsekakor se jim je pojem manjšine približal s pomočjo večerov, na katerih so razni slo-venski in italijanski predavatelji osvetlili to temo z zgodovinskega, literarnega in drugih vidikov.»

«Lani si tačas zapustila klasični licej, na katerem si študirala, in se preselila v zavod Združenega sveta. Kakšni so bili v tem letu tvoji odnosi z bivšimi sošolci?»

«Med šolskim letom sem malokrat obiskala Trst. Ko bomo letos dobili nov sedež v pe-trinskem gradu, bo menda z zvezzami bolj tako da bom lahko pogosteje pri svojih. Ne-kajkrat sem bila med šolskim letom na nekaj šoli in povabila nekatere kolege na valuto ob-ših večerov. Oni so me povabili na sem pre-koncu šolskega leta, s prijatelji pa sem pre-živela tudi poletne počitnice. V ostalem sem bila med šolskim letom v zavodu, saj je bilo študija na pretek.»

«Pred tabo je sedaj še drugi letnik...»
«Da, pouk bomo spet začeli že 6. septembra in sicer z laboratorijskimi vajami, ki jih bo-mo opravili v prvem letniku zaradi pomor-kanja primerno opremljenega prostora. Kne-lu zatem se bomo preselili v dokončni sedež zavoda Jadranskega morja, ki bo v Devin-skega gradu. Pravijo, da se bo odprta sedežna ležil tudi princ Charles. Za sedaj nas čaka še drugo vprašanje.»

S sinočnje seje občinskega sveta v Miljah

Dežela odobrila načrt Marina Muja

Predsednik deželne odbora Comelli je včeraj podpisal odlok, ki odobrava izvršilni načrt o navtično-turističnem središču Marina Muja v miljski občini. To je z neprikritim zadovoljstvom povedal župan Bordon ob začetku sinočnje seje občinskega sveta in 10. avgust označil kot zgodovinski dan za Milje. Naglasil je, da bo uresničitev načrta, ki naj bi se začel izvajati že jeseni, odprla novo poglavje v vsestranskem razvojnem postopku za družbenogospodarski razmah ne le miljske občine, ampak vse tržaške pokrajine. Marina Muja je, kot znano, zasebna pobuda, ki pa jo bodo izpeljali na osnovi posebnega sporazuma s krajevnimi upravitelji, tako, da se bo vanjo stekel denar iz javnih in privatnih sredstev: gre za 43 milijard lir, katerih naložba bo odprla vrsto novih delovnih mest. Sprito povoljne rešitve vprašanja se je Bordon javno zahvalil deželniemu odborniku Rinaldiju, predsedniku Avtonomne letovišarske ustanove za Trst in njegovo obalo Barisonu in seveda Comelliju ter pripomnil, da je s tem konec tudi političnih in drugih manevrov, ki so bili uperjeni zoper Marino Mujo.

V drugi točki dnevnega reda, ki je zmiselnost bila povezana z gornjim

vprašanjem, je skupščina razpravljala o namembni posameznih delov tržaškega pristanišča. Kot smo že pisali in kot tudi danes znova kratko poročamo na drugem mestu, je luška ustanova EAPT naročila milanski družbi In.Co. (Ingegneri e Consulenti) študijo, ki naj analitično ponazorijo, kateri pristaniški predeli so najbolj primerni za to ali ono dejavnost. Za mnenje o študiji je EAPT zaprosila tudi miljsko upravo, ni pa ji postregla s študijo kot tako, temveč le z »orientacijskim poročilom o študiji«, kar seveda ne zadostuje. Študija namenja pomolu Bandiera pri kopališču Lanterna vlogo turistične pristana, medtem ko naj bi se popravilnice malih plovil preselile na področje propadle miljske ladjedelnice Alto Adriatico (ki ga je sicer miljska uprava že namenila, vsaj načelno, takim in podobnim svežim industrijskim pobudam).

Občinski svet je odobril enotno listino, ki pravi, da skupščina o zadevi ne more formalno glasovati, saj to ni v njeni pristojnosti in tudi sicer razpolaga s pomanjkljivim gradivom, da pa se zavzema za korektno, smotno in organsko načrtovanje vseh pobud v pokrajinskem merilu, ki bi se vzajemno dopolnje-

vale, saj si navtični turizem in mala ladijska popravila niso navzkriž, marveč se lahko koristno prepletajo. (dg)

V nedeljo zelena luč za lov na nekatere živali

Za lovce iz Furlanije - Julijske krajine se bo v nedeljo uradno prižgala zelena luč. Po sklepih pristojne deželne komisije pa zadeva omenjeni datum le lov v nižinah in še ta je omejen samo na nekatere živalske vrste. Za lov na fazane, zajce in merjasce bo okrog 17 tisoč lovcev iz naše dežele moralo namreč počakati do prvega oktobra, 11. septembra pa se bodo lahko spravili nad divje živali tudi v gorskem svetu. Odlok o odprtju lova predvideva tudi nekaj posebnosti: loviti je dovoljeno le podnevi.

● Zaradi vzdrževalnih del na poslopu tržaške občinske telovadnice v Ul. Valle bodo uvedli prepoved parkiranja.

Socialisti o GMT in železarni Terni

Deželna svetovalska skupina PSI se je pod vodstvom načelnika Carboneja in v spremstvu predstavnikov strankinih sekcij v tovarni GMT in v železarni Terni sešla z novim deželnim odbornikom za industrijo Francescuttom. Govor je bil o krizi, ki tare ladjedelski in železarski sektor in ki jo gre delovna pripisati tudi razmeram na mednarodnem tržišču, kjer italijanski proizvođači niso več konkurenčni.

Glede škedenjske železarne je bila soglasno poudarjena potreba, da družba Finsider nemudoma ukrepa za zagon dodatne proizvodnje, ki ji je deželna uprava že namenila 20 milijard lir. V zvezi z ladjedelstvom in gradnjo ladijskih motorjev pa so ugotovili, da načrt IRI o zenotenju poldržavnih podjetij sam na sebi ne more biti negativen, da pa njegova uresničitev ne sme oškodovati Trsta in Tržica in ju podrediti interesom drugih. Tovarni GMT, je še bilo rečeno, da je treba zagotoviti širše tržišče, tako, da ne bi bilo vezano samo na ladijske gradnje.

Kje dvigati matična potrdila

Ljudje, ki bi radi v najkrajšem času in brez gneče dvignili to ali ono matično (anagrafsko) potrdilo, se ta mesec lahko obrnejo od 8.10 do 12. ure na sledeče občinske izpostave: zahodni Kras (Prosek 220); vzhodni Kras (Proseška ul. 28 na Opčinah); Rojan - Greta - Barkovlje (Ul. S. Ermacora 3 v Rojanu); Novo mesto - Nova mitnica (Ul. Battisti 14); Sv. Vid - Staro mesto (Ul. Colautti 6); Sv. Ivan (Trg pri Bošketu 3/F); Kjadin - Rocol (Ul. Mille 16); Sv. Jakob (Ul. Caprin 18/1); Valmaura - Naselje sv. Sergija (Stara istrska cesta 43).

Po 60. letu v kino s popustom

Vsakdo, ki je dopolnil 60. leto, ima pravico do posebne izkaznice, s katero more v katero koli mestno kinodvorano po znižani ceni. Izkaznico lahko dvignejo v Uradu za tisk in stike z javnostjo na tržaškem županstvu, Trg Granatieri 2, pritličje, soba 295. Starost morajo dokazati z osebno izkaznico ali kako drugo ustrezno listino.

Prijaviti ostanke vina

Vinogradniki in vsi drugi, ki se kakor koli ukvarjajo z vinom, od trgovcev do industrijev, morajo najpozneje do 6. septembra javiti davčnemu uradu tržaške občine (Trg Granatieri 2, III. nadstropje, soba 273) ostanke vina ali vinskih derivatov z dne 31. avgusta letos. Vino, ki pa bi ga prodali in bo ponovi 31. t.m. potovalo, bo moral prijaviti odjemalec. Prijave je treba postaviti na posebnih obrazcih, ki so na voljo v omenjenem občinskem uradu.

Po 6. septembru ta urad v nobenem primeru ne bo žigosal spremnih listin tistim, ki bi vina ne prijavili do tedaj, prav tako ne bo žigosal listin, na katerih bi količina navedenega vina presejala prijavljeno količino.

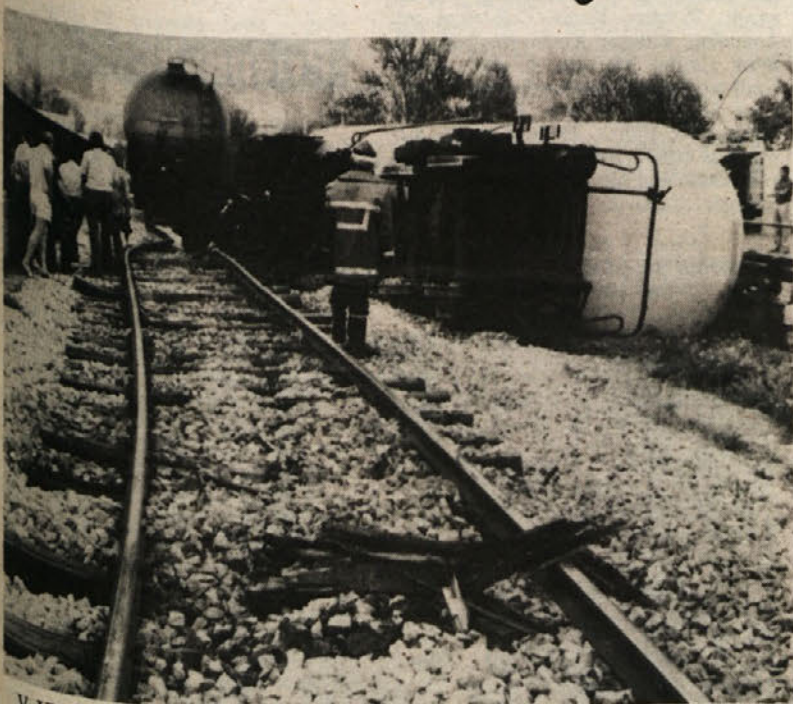
Kdor bo prekršil ministrski odlok z dne 24.7.1976, ki odreja omenjeno prijavo, bo v smislu člena 83 odloka republiškega predsednika št. 162 z dne 12.2.1965 podvržen globi od 100.000 do 1.000.000 lir, kar bo zabeleženo tudi v časopisju.

Konec tedna v Mačkoljah prvi partizanski praznik

Sekcija VZPI-ANPI za Dolino, Mačkolje in Prebened bo velikošmarne praznike izkoristila za partizanski praznik v borovem gozdičku v Mačkoljah. Praznik bo v soboto 13., nedeljo 14. in ponedeljek 15. avgusta. V soboto ob 17. uri se bodo partizani dolinske sekcije poklonili padlim pri spomeniku v Mačkoljah. Pri polaganju vencev bo sodeloval pihalni orkester Breg. Pol ure kasneje pa bosta na prireditvenem prostoru spregovorila poslanec Albin Škerk in miljski župan Willer Bordon. V nedeljo ob 18. uri bo imel koncert pihalni orkester Breg. Vse tri večere bo obiskovalcem igral ansambel Super-group iz Prebeneda. Na prvi Partizanski praznik sekcije VZPI - ANPI za Dolino, Mačkolje in Prebened so seveda vsi toplo vabljeni, posebno pa bivši borci, aktivisti in interniranci. (ris)

Nesreči so botrovali strohnjeni tramovi železniške proge

V Ul. Flavia se je iztirila cisterna



V Ul. Flavia je včeraj popoldne iztiril vagon - cisterna, ki je prevažal plinsko olje iz železniške čistilnice Aquila na tržaško železniško postajo. Cisterna se je prevrnila na bok, iz nje je začelo curkati gorivo, tako da so morali poseči tržaški gasilci, ki so nato še nekaj ur spremljali pretakanje olja s poškodovanega vagona v drugo cisterno. Zaradi nevarnosti, da bi se plinsko olje vnelo in zanetilo požar, so mestni redarji za nekaj ur zaprli bližnji odsek Ul. Flavia in preusmerili promet preko Domja.

Nevsakdanja nesreča se je pripetila približno ob 17. uri. Tedaj je po železniški progi, ki povezuje čistilnico Aquila in tržaško železniško postajo in teče za dober kilometer ob Ul. Flavia, privozil motorni vlak z lokomotivo in dvema vagonoma - cisternama, v kateri so v rafineriji pravkar natankali po 75 ton goriva. Ob dolgem ovinku proge v levo, nedaleč od rehautovega servisa Dagri je pod kolesi zadnjega vagona zaškripalo.

«Nesreči so odločilno botrovali strohnjeni leseni trami, nad katere sta pritrjeni tračnici,» so ugotovili gasilci. Zaradi strohnjenih tramov je namreč v ovinku popustila opora tračnic, ki so se pod težo težkega tovora premaknile ponekod tudi za več kot deset centimetrov. Zadnji voz je tako iztiril, a je nato drsel in s kolesjem dobesedno lomil leseno tramovje še za približno sto metrov, predno se je prevrnil na desni bok.

Med prevračanjem je cisterna močno udarila ob rob obstrešnega zidu in pri tem izgubila enega od varnostnih ventilov, iz katerega je začelo iztekati plinsko olje. Na srečo so prispele klesarje na kraj tržaški gasilci, ki so z lesenim kolom zaprli odprtino.

Kljub takojšnjemu posegu, so morali mestni redarji zapreti odsek Ul. Flavia, kjer se je pripetila nesreča, kajti obstajala je nevarnost, da bi se gorivo vnelo. Gasilci so sicer uvideli, da ne gre za najbolj vnetljivo snov (tako je za plinsko olje tako imenovane kategorije B), vseeno pa so morali ostanke odstraniti.

Medtem ko je lokomotiva s prvim vagonom nadaljevala svojo pot proti železniški postaji, so pripeljali iz čistilnice nafte Aquila drug vagon - cisterno, v katerega so pod nadzorstvom gasilcev pretočili gorivo iz poškodovane cisterne. Gasilci so morali nato še odstraniti prevrnjeni vagon in počisti

stiti ostanke plinskega olja, ki se je, v sicer manjši količini, izcedilo tudi na pločnik in cestišče Ul. Flavia.

V bolnici so jima nudili le prvo pomoč

V poletnem času ne mine dan, da ne bi prišlo do hujših ali lažjih nesreč, v katere so vpleteni mopedi, vespe, motorna kolesa, pač vse, kar leze in gre na dveh kolesih. Včeraj sta jo skupila 21-letni Sergio Pentasuglio iz Ul. Capodistria 5 in ravno tako stara Gabriella Dionis, ki stanuje v Ul. Dell'Acqua 25. Vozila sta se na vespi 200, ki jo je po Ul. Carducci upravljala Pentasuglio, ko je leta izgubil oblast nad vozilom, tako da sta oba padla na asfalt. Ker je fant vozil počasi, se na srečo nista huje ranila: obema so v bolnici nudili le prvo pomoč, ozdravela pa bosta v tednu dni.

Predvčerajšnjim okrog 19. ure je bilo 74-letni upokojenki Enrici Tortul por. Giannini iz Ul. Petronio 2, ki je ravnokar bila po nakupih v drogeriji v Ulici Settefontane, nenadoma slabo. Zgrudila se je na tla in tudi pomoč zdravnika Rdečega križa je ni rešila iz objema smrti. Zdravnik Lopis je v smrtnem listu zapisal, da je umrla verjetno zaradi srčne kapi.

Prečesavanje reke Pad v iskanju Tržačana, ki je izginil v Turinu

Je najdeni kos blaga del kavbojk nesrečnega Andrea Sardos Albertinija?

Skrivnostna izginitev mladega 26-letnega Andrea Sardos Albertinija, sina tržaškega odvetnika Lina Sardos Albertinija, je stopila po dveh letih spet v ospredje tukajšnje črne kronike. Družina nesrečnega fanta je namreč prepričana, da so fanta v Turinu ugrabili neznanci in ga tudi umorili ter njegovo truplo vrgli v reko Pad.

Andrea Sardos Albertini je izginil pred več kot dvema letoma, potem ko se je 10. junija 1981 odpravil iz Trsta v Turin. Tam je nameraval kupiti avtomobil; s seboj je vzel od doma približno tri milijone lir v gotovini, ki naj bi mu služili prav za nakup vozila.

Potem ko je zapustil Trst ni bilo o njem več ne duha ne sluha. Družina je sprva mislila, da so ga neznanci ugrabili z namenom, da bi iztržili od ugrabitve večjo vsoto denarja. Prav zato so Andreovi starši obljubili 10 milijonov lir nagrade tistemu, ki bi jim posredoval vsakršno vest o ugrabitvi, oziroma izginotju sina. Domneva o ugrabitvi za prejem odkupnine se je kmalu izkazala za nerealno. Domnevni ugrabitelji namreč niso vzpostavili stika z družino, kot je to običaj v podobnih pri-

merih, niti niso zahtevali nobene odkupnine. Tako je vsa zadeva ostala zavita v nepredirno skrivnost.

Pred dnevi je prišlo do nepredvidenih novosti. Družina ugrabljenega fanta je izrazila prepričanje, da so ugrabitelji njihovega sina umorili in nato vrgli njegovo truplo v reko Pad.

Andreovi starši so zato zaprosili za pomoč turinsko kvesturo in sodstvo: predlagali so, naj sodstvo dovoli preiskavo dna reke Pad na območju kraja Valentino, kjer sumijo, da so neznanci odvrkli mladeničevo truplo. Sodstvo je ustreglo njihovi želji, tako so lahko začeli turinski ga-

silci že v torek s prečesavanjem dna reke. Doslej so našli le kos blaga, podobnega blagu, ki služi za proizvodnjo kavbojk. Družina nesrečnega fanta ne izključuje možnosti, da je najdeni kos blaga (dolg je približno en meter) le del kavbojk, ki jih je nosil Andrea. Preiskava se bo vsekar še nadaljevala v prihodnjih dneh.

● Šolsko skrbništvo sporoča, da zapade rok za prijavo prošenj začasne dodelitve stalnih učiteljev za šolsko leto 1983 - 84 dne 16. avgusta.

KPI opozarja Comellija na finančne težave F-JK

Komunistična svetovalska skupina v deželni skupščini je včeraj naslovila na predsednika deželne odbora Comellija posebno interpelacijo o vprašanju vladnih finančnih prispevkov deželniemu proračunu. KPI želi zlasti vedeti ali je Comelli v prejšnjih dneh posegel pri predsedstvu vlade in opozoril poverjenega ministrskega predsednika Craxija na težave, s katerimi se sooča dežela pri upravljanju proračuna. V zvezi s tem je namestnik načelnika skupine KPI Scampolo poslal pismo tudi predsedniku deželne sveta Turellu.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

Ana Ukmar vd. Pahor

Pogreb bo danes, 11. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Posebna zahvala zdravnikom in osebu tržaške bolnišnice za njihovo prizadevnost.

Žalostno vest sporočajo hči Alma, nevesta Olgera in vnukinja Annamaria ter drugo sorodstvo.

Trst, 11. avgusta 1983
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob četrti obletnici boleče izgube našega dragega in nepozabnega

Marjana Cianija



se ga z žalostnim srcem in ljubeznivo vedno spominjajo

starši, sestra ter vsi sorodniki.

Kontovel, 11. avgusta 1983

Letos predstavljenih več kot 300 del 152 narečnih pesnikov

Uspeh miljske «Poezije na trgu»

Miljski Trg Marconi je bil v torek zvečer prizorišče pravega festivala narečne poezije. Na pobudo tržaške letovišarske in turistične ustanove in miljske občine se je ob prisotnosti lepega števila navdušenega občinstva odvijal sklepni del letošnje že devete revije «Poezija na trgu», na kateri je z več kot 300 pesmimi sodelovalo kar 152 narečnih pesnikov. Pesmi so bile napisane v narečjih treh najbolj vzhodnih italijanskih dežel, v istrskem narečju in v furlanskem in ladinskem jeziku; bile so preproste, odražale pa so vsakodnevne občutke avtorjev v odnosih do ljubezni, samote, morja, letnih časov, skratka teme, ki so vsakomur najbližje in ki jih lahko občuti preprost človek. Prav zaradi te spontanosti so pozele med občinstvom velik uspeh.

Udeleženci torkove prireditve sicer niso slišali vseh poezij, saj jih je predhodno ocenila posebna komisija, ki je izbrala med vsemi petnajst najboljših del, od katerih je petim dodelila najvišjo oceno. Za določitev absolutnega zmagovalca letošnje revije je tako poskrbelo petnajst gledalcev, ki so jih izbrali med množico. Ti so morali oceniti prvih pet poezij, medtem ko so preostalih deset (od šestega do petnajstega mesta) le prebrali občinstvu.

Ljudska žirija je tako dodelila prvo nagrado poeziji «El premo bazein», ki jo je v istrsko-beneškem narečju napisal rovinjski pesnik Giusto Curto. Pesem govori o morju, o značilni istrski vasi in o romantičnem srečanju na ribiški ladji. Dve drugi nagradi sta šli furlanskemu pesniku Pier Giorgiu Manucciju za poezijo «Chest timp» in mladi pesnici iz Gradeža Marii Lauto Marchesan za poezijo «Mamolo senza prao». Četrto mesto sta si delila Tržačanka Daria Camilucci in beneška narečna pesnica Adriana Scarpa.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Tržaške letovišarske in turistične ustanove Barisona je spregovoril miljski župan Bordon, ki je podčrtal pomen manifestacije predvsem za našo obmejno deželo, v kateri se različna narečja, jeziki in kulture prepletajo v skupnem sožitju. Prire-

ditve se je udeležila tudi delegacija hrvaškega mesta Knin, kjer vsako leto poteka podobna manifestacija, kot miljska «Poezija na trgu». Delegacija je vodil predsednik društva pesnikov in docent na beograjski Akademiji za gledališče, film in televizijo Zoran Popović, sestavljali pa so jo še pesnik Slobodan Grubač (ob koncu je prebral eno svojih poezij), predsednica kninskega kulturnega centra Milica Badža in kulturni organizator kninskega zveznega centra za kulturo Matijas Rade.

Obvestilo Kmečke zveze

Člen 12 deželnega zakona 910/66 predvideva podeljevanje posojil po znižani obrestni meri za nakup kmetijskih strojev in drugih potrebščin. Zakon predvideva podeljevanje posojil v višini 50 od sto kupne cene za vse tiste, ki niso vpisani v SCAU (in se torej pretežno ne ukvarjajo s kmetijstvom), za poklicne kmete pa bodo posojila dosegla 60 od sto kupne cene.

Za prejem posojil je treba vložiti prošnjo na navadnem papirju skupno s katastrskim izveščkom obdelane zemlje in proračunom predvidenega stroška (v treh kopijah).

Za vse ostale informacije in pojasnila naj se zainteresirani zglasijo v uradih Kmečke zveze v Ul. Cicerone 8/b.

Razna obvestila

ŠD Zarja — Bazovica vabi na tradicionalni športni praznik, ki bo 13., 14. in 15. avgusta na vrtu gospodarske zadruge v Bazovici. V nedeljo, 14. t.m., ob 8. uri bo mednarodni balinarski turnir. Vse večere vas bo zabaval ansambel Aries. Za jedačo in pijačo poskrbljeno.

Udeležili so se ga tudi mladi iz zamejstva

Zaključil se je tabor OZN v Ankaranu

Prejšnji torek je padel zastor nad letošnjo poletno politično šolo klubov OZN iz Slovenije, ki poteka, kot je že ustaljena tradicija, vsako leto v tem času na Debelem rtiču pri Ankaranu.

Tudi letos se je tabora OZN udeležilo veliko število mladih iz vseh krajev Slovenije in zamejstva. Taborjenje je bilo razdeljeno v dve izmeni: v prvi so bili mlajši člani in začetniki; v drugi pa starejši. Prva izmena se je pričela 25. julija in zaključila 1. avgusta; druga izmena pa se je pričela 2. avgusta, zaključila pa 9. V drugi izmeni, kot že prejšnja leta, so na taboru OZN sodelovali tudi predstavniki mladih iz zamejstva in sicer trije člani mladinskega odbora SKGZ z Goriškega. V zadnjih letih so mladi iz zamejstva (tudi s Koroškega) redno prisotni na teh taborih klubov OZN Slovenije, kar prav gotovo pripomore k medsebojnemu sporazumevanju ter navezovanju stikov, ki se potem tudi konkretno realizirajo v teku dejavnosti v novi sezoni.

Letošnja Politična šola klubov OZN v Ankaranu je bila dokaj uspešna. Zastavljen program je bil v celoti izpeljan, poleg tega pa je bilo tudi vzdušje enkratno. Udeleženci šole so se seznanili z različnimi aktualnimi temami, o sistemu in delu Združenih narodov, z narodnostnimi vprašanji in podobno; bogata pa je bila tudi kulturna, zabavna in rekreacijska dejavnost, katero pa so prirejali «oznovci» sami. Tudi športna dejavnost ni manjkala, in še posebno so se udeleženci večkrat pomerili med seboj v nogometu in drugih športnih panogah. Vse to je prav gotovo pripomoglo, da je letošnji tabor OZN v celoti uspel v zadovoljstvo vseh prisotnih.

Pred zaključkom druge izmene smo se povezali z vodjo letošnjega tabora v Ankaranu, Milošem Kuretom, ki nam je dal naslednjo izjavo: «Prav gotovo smo lahko z letošnjim taborom zadovoljni, saj smo dosegli, zastavljen si cilj. Tu mislim predvsem na program tabora, oziroma izpeljanje dejavnosti. Zadovoljen sem, da so se tudi letos tabora udeležili mladi iz zamejstva, kar pripomore, da se medsebojni stiki le še utrdijo. Na le-

tošnji šoli so sodelovali tudi predstavniki iz Čila, kar je bilo še posebno zanimivo, saj so nam živo predstavili težko situacijo, ki vlada v tej južno-ameriški državi. Podobna srečanja pa prav gotovo pripomorejo, da je dejavnost in življenje v samem taboru zanimivo in aktualno. Po poletni šoli nas sedaj čaka celoletno delo na terenu. Prepričan sem, da se bodo naši člani dobro izkazali tudi pri tem, tako kot so se izkazali na taborjenju v Ankaranu.»

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 11. avgusta 1983

ALEKSANDER

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.21 — Dolžina dneva 14.21 — Luna vzide ob 9.03 in zatone ob 22.15

Jutri, PETEK, 12. avgusta 1983

KLARA

Vreme včeraj: ob 13. uri 26 stopinj, zračni tlak 1015,5 mb pada, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo malo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 25 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federico Zisca, Giada Dal Mas, Valentina Dorich, Denis De Santis, Mitja Merlak, Laura Passeretti.

UMRLI SO: 91-letna Margherita Barzelogna, 86-letna Hospergr vd. Iurasek, 75-letna Maria Colabucci vd. Andreini, 42-letni Karlo Ferletič, 63-letni Emilio Maizan, 63-letni Bruno Godina, 72-letni Ferruccio Salone, 48-letni Angelo Marsetich, 89-letna Anna Ukmar vd. Pahor, 69-letna Luigia Lorenzutti vd. Vitoli, 73-letni Gerardo Gon, 58-letni Fulvio Torresani, 73-letni Giorgio Slanovitz.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Giulia 1, Ul. sv. Justa 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Sesljan, Bazovica, Žavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Sesljan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrezina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Šolske vesti

Tržaško tajništvo Sondikata slovenske šole obvešča zainteresirano neučno osebje, da je na šolskem skrbništvu na ogled dokončna lestvica za dodelitev suplenc neučnemu osebju v šolskem letu 1983/84 in 1984/85.

Zainteresirani lahko dobijo slovenske obrazce, za prošnje na posamezne šole v sobi štev. 4. Rok za vlaganje teh prošenj zapade danes, 10. t.m., t.j. 10 dni po objavi dokončne lestvice.

Razstave

V TK galeriji — Ul. sv. Frančiška 20 je odprta skupinska razstava grafik: 3 tržaški umetniki in grafika ljubljanske šole.

V Tržaški kreditni banki razstavlja Atilij Kralj svoja zadnja dela z morskimi motivi.

Izleti

Združenje Union — Podlonjer — Sv. Ivan priredi enodnevni izlet v Postojno — Pivko jarno dne 15. avgusta (ponedeljek) in dvodnevni izlet 14. in 15. avgusta na Koroško (Gospa sveta — Celovec — Vrbsko jezero in Velenje); cena 70.000 lir. Informacije in vpisovanje v Ul. Valdirivo 30/II. še danes do 19. ure, telefon 64459 ali 732858.

KD Slovan iz Padrič priredi v nedeljo, 4. septembra, enodnevni izlet v Ribnico na tradicionalni sejem suhe robe in lončarstva in v Bazo 20. Cena izleta (s kosilom) 23.000 lir. Za izlet vpisujeta Darko in Oskar Grgič (telefon. 226286 in 226351).

Gledališča

CANKARJEV DOM

Razstave

Do 24. avgusta (sprejemna dvorana) 15. mednarodni grafični bienale.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskega prehodu od ponedeljka do petka, od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah, od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 21.30 «La cosa». Kurt Russell.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Senice 16.00 «El Cid». C. Heston, S. Loren.

Nazionale Dvorana št. 1. 16.00 «Tutta

vogliosa la ragazza porno». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvornica št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

na št. 2. 16.00 «Erica, quando l'ana

Poezija, glasba in likovnost sredi mesta pod vedrim nebom

V «sušnih» poletnih mesecih, ko marsikatera posebnost se kulturna dejavnost nekoliko zamre, so zelo dobrodošle pobude, ki vsaj deloma za polnijo obilico prostega časa, ki ga ima meščan posebno ob toplih večerih. Ena teh pobud je tudi malone že tradicionalna nekako kombinirana kulturna manifestacija, za katero je dalo pobudo vodstvo tržaške središnje umetnostne galerije «Il Tribbio», ki je pritegnilo k sodelovanju tudi mestno občino in še kako drugo ustanovo. Gre za zanimivo in doslej kar dobro uspešno prireditev na Starem trgu ali pa Piazza Vecchia z naslovom «Tržaško poletje z umetnostjo, poezijo in prozo». Gre, kot vidimo, za kulturno manifestacijo, ki s svojim heterogenim, hkrati pa vendarle dokaj zahtevnim in hkrati kakovostnim sporedom opravičuje svoj razvoj in svojo trajnost, posebno zato, ker zapolnjuje, kot smo rekli, nekaj večernih ur in nekaj dni ob koncu avgusta in v začetku septembra, ko vlada sicer v mestu precejšnje mrtvice.

Vrtu tega ima ta kulturna manifestacija še to značilnost, da vabi na razstavo, na koncerte in druga večera kar brezplačno. In resnično na ljubo je treba reči, da je prav v strogem središču mesta, točneje v Starem mestu kaj malo možnosti, da bi si človek privoščil kako prijetno uro kulturnega izživiljanja brezplačno.

Sicer pa preidimo kar na konkretni program, ki predvideva naslednje večere, oziroma kulturne manifestacije:

V soboto, 20. avgusta bodo v galeriji «Il Tribbio» odprli razstavo risb

dveh znanih tržaških karikaturistov, Kollmanna in Josija, ki bosta dala na ogled svoje risbe, svoje karikature, kako sta namreč videla lansko in letošnje leto in dogajanja v tem času doma pri nas, pa tudi v sosesčini. Ta razstava bo trajala vse do 5. septembra.

V ponedeljek, 22. avgusta pa pride na spored koncert, ki bo v sosednji cerkvi. Koncert predvideva nastop orglarja, oboista in pevke. Na sporedu so skladbe mojstrov, kot so Valentine, Albinoni, Haendel, Telemann in drugi. Izvajali pa jih bodo Mario Puxeddu, Patrizio Greco in pa Fiametta Zuliani.

Štiri dni zatem, namreč v petek, 26. avgusta bo nastopil na Starem trgu, oziroma na Piazza Vecchia kitarist Giancarlo Della Casa, ki bo med drugim izvajal tudi skladbe velikega mojstra H. Ville - Lobosa. V ponedeljek, 29. avgusta, prav tako zvečer ob 20.30 in prav tako na Piazza Vecchia bosta nastopila pianista Silvio Donati in Aleksander Rojc, ki bosta na svojem komornem jazzovskem koncertu izvajala skladbe B. Evansa in S. Donatija.

V petek, 2. septembra pride na vrsto literarni večer. Ob 20.30 bo na Piazza Vecchia Orazio Bobbio posredoval občinstvu staro, futuristično poezijo, torej poezijo izpred petdesetih, šestdesetih let, poezijo V. O. Tommasini, ki je bolj znan pod psevdonimom Farfa. Kulturna manifestacija, ki smo jo na kratko prikazali, se bo zaključila v ponedeljek, 5. septembra s koncertom harfistke Annalise Gon, ki bo izvajala cel niz skladb velikih mojstrov, ter z zaključkom razstave v galeriji «Il Tribbio».

Jannaccijev namerni nesmisel o naši današnji stvarnosti



Kaj si lahko ljudje mislijo o človeku, ki predaja vetru svoje intelektualno - čudaške samogovore, polne nesmislov in nepovezanih besed z glasom, ki je po eni strani podoben glasni pijanici, po drugi pa glasni kajalniku v staro grško in rimsko zgodovino in ki je tik pred upokojitvijo? Če pa te samogovore poslušajo, saj ne govorijo več zase, temveč za druge. Tega se Enzo Jannacci pred kratkim nastopil na ljubljanskem koncertu na Gradu sv. Justa v zelo mnogo odobravanju, prav do vidne nesmiselnosti samogovori, prav do dobro premišljenosti. Iz njih preveča čisto, kar je prva Jannaccijeva značilnost, pa čeprav je prekrita z deželno ironijo, in sicer usmiljenjem in naklonjenost do vseh vrst in vseh ljudi, ki jih je življenje s svojim burnim tokom povozilo.

To je vsekakor zanimiv pristop, saj Jannacci, pa čeprav verjetno nehoti, po srednjemu sloju, ne pa emarginancem, ki jih je dobrodušno spoznal kot kirurga. Torej duševna in telesna revščina, to je Jannaccijev primarni argument, njegova prva odlika pa je, da zna to umazano biserov in človečnosti odeti z ironijo, celo z upadanjem in vedrinom. Zato pa se zgodi, pravzaprav uprašaj, če je bila leta 1960, odgovor pa je malone na dlan, Jannaccijev pesmi so obenem v grenke in sladke. In to že dvajset let, od začetkov v prihih milanskih kabaret-rock skupinah do današ

šnjih dni.

Jannacci torej svetel in turoben: in prav zato je tudi ljudem simpatičen in priljubljen. Navsezadnje je taka tudi usoda klovnova: zabava ljudi, a je s svojo ironijo na dnu duše grenek in žalosten. To pa je tista ožnost, brezizhodna žalost, ki ga ustvarja človekov vsakdan. To je torej Jannaccijeva bistvo: opazovanje vsakdana, ki je v glavnem temen ali celo krut, to temo pa skuša omiliti z naklonjenim, človečanskim, pa tudi ironičnim pristopom do tega.

In prav v obleki modernega vlemestnega obupanca se Jannacci prikaže v vsej svoji genialnosti. Pesmi kot «Vincenzina e la fabbrica», «Giovanni telegrafista» ali celo vsem dobro znana komercialna «Vengo anch'io» — no, tu no! — so emblematične in prikazujejo Jannaccija v pravi luči: v luči neverjetnega (nekoliko pomeščanjenega) trubadurja revščine, pa vendar ni še vse izgubljeno, pa tudi potencialne vrednote, saj lahko ta prihaja le iz čiste duše. Le-to pa boš prej iskal pri obupanih kot pa pri tistih, ki živijo in u-mirajo brez duševnih in ekonomskih problemov.

Jannacci je torej v vsemirju italijanske pop glasbe edinstven pevec (kantavtor?), priljubljen s svojimi namerno razglašeni pesmimi in obrazom, s svojim namernim nesmislom, kakor je zanj pač nesmiselno, ne naše življenje, pač pa revščina in emarginacija, ki se oprime njih, prizanesi pa drugim, ves ta mehanizem selekcije pa je dejansko nerazumljiv, iz tega pa se porajajo dvomi in kajkavske situacije, ki pa pri Jannacciju vendarle ne pridejo do katarze. Torej je še vedno nekaj upanja...

DUŠAN JELINČIČ

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
13.00 Poletni maraton	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.00 Balet	13.15 Šolska vzgoja
13.30 Dnevnik 1	13.45 Srečanje z opero
13.45 «Il ciarlatano» - film	Andrea Chenier - glasba Umberta Giordana
nastopa Jerry Lewis	14.40 Koncert
15.30 Jazz koncert	15.00 «La tierra prometida» - film
16.00 Happy days - TV film	17.00 Tandem - poletna oddaja
16.25 Zgodbe sredozemskih ribičev	18.35 Iz parlamenta
- 9. nadaljevanje	18.40 Dnevnik 2 - Športne vesti
16.50 Danes v parlamentu	18.50 Dokumentarna oddaja
17.00 Sveže, sveže	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- glasba, predstave in aktualnosti	20.30 Dnevnik 2 - Sikstant
17.10 Astroboy - risanka	21.25 Renzo Arbore predstavlja:
17.30 Nagradno tekmovanje s poslušalci	Telepatia International oziroma nič se ne bojuje... smo Italijani - 3. del
18.00 Colorado - TV nadaljevanka	22.30 Dnevnik 2 - Nocoj
18.40 Gostje in glasba	22.40 Dnevnik 2 - Športne vesti
19.00 Jack London: Dogodivščina z velikega Severa	v teku oddaje: Pescara - atletika
19.30 Nagradno tekmovanje s poslušalci	
19.45 Almanah in Vremenska slika	
20.00 Dnevnik 1	
20.30 Colosseum	
21.25 «Maciste, l'uomo più porte del mondo» - film, 1. del	
22.25 Dnevnik 1	
22.30 «Maciste, l'uomo più porte del mondo» - film, 2. del	
23.10 Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenska slika	

Tretji kanal

19.00 Dnevnik 3
19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
19.55 Italijanske dokumentarne oddaje od leta 1949 do leta 1970
20.05 Šolska vzgoja
20.30 «Il bagnino d'inverno» - film
21.55 Dnevnik 3
22.20 Zabavno glasbeni program z Ombretto Colli
23.15 Poje Faust'o

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Zagreb
18.15 Poročila	19.45 Ryan - serijski film
18.20 Tradicionalni praznik islamskega izročila: Človek in narava - dokumentarna serija	20.45 Velika dolina - serijski film
18.45 TV kasete: Kemal Monteno	21.45 TVD - Danes
19.15 Risanka	21.50 Glasbena oddaja
20.00 B. Cook - J. Mortimer: Tom, Dick in Harriet - zabavna serija	22.20 Zeit im Bild - Čas v sliki
20.50 Magični Marko: Naša prihodnost - poljudnoznanstvena serija	
21.15 Ura X - dokumentarna oddaja	
22.35 TV dnevnik I.	
	Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA med drugimi tudi naslednji prispevki:
	TRST — Zaskrbljujoče stanje nekaterih tržaških tovarn
	TRST — Demografski padec
	TRŽIČ — Telefonska centrala
	TRST — Obmejni promet

Koper

14.00 in 17.30 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku
18.00 Stockholm - dokumentarna oddaja
18.00 Jazz na ekranu
19.30 TVD - Stičišče

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Dober dan, Italija	14.00 Adolescenza inquieta - TV nadaljevanka
8.35 Phyllis - TV film	14.30 Il gioco del giovedì
9.00 Alice - TV film	16.25 Bim Bum Bam
9.30 Mary Tayler Moore - TV film	18.00 La grande vallata - TV film
10.00 Lou Grant - TV film	19.00 Wonder Woman - TV film
11.00 Dan za dnem - TV film	20.00 Soldato Benjamin - TV film
11.30 Rubrike	20.30 Un posto al sole - film
12.30 Mala a odrasla Nell - TV film	22.40 Magnum PI - TV film
12.30 Povratek Simona Templarja - TV film	23.45 Volo su Marte - film
13.30 Steze - TV nadaljevanka	
14.30 General Hospital - TV nadaljevanka	
15.15 Pilot Joe - film	
17.00 Search - TV film	
18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film	
18.30 Popcorn - glasbena oddaja	
19.00 Vsi domov - TV film	
19.30 Kung - Fu - TV film	
20.25 Juke box star - glasbena oddaja	
22.00 «I tartassati» - film	
Nastopata Totò in Aldo Fabrizi	
23.25 Šport: košarkarsko prvenstvo NBA	
1.00 Cielo giallo - film	

RETE QUATTRO

8.30 Ciao, ciao	12.00 Operazione sottoveste - TV film
9.30 in 9.45 Risanke	12.30 I bambini del dottor Jamison - TV film
10.15 La terza ragazza da sinistra - film	13.00 Matt Helm - TV film
12.00 I bambini del dottor Jamison - TV film	14.00 Agua viva - TV nadaljevanka
13.00 Matt Helm - TV film	14.15 Čuden par - film
14.00 Agua viva - TV nadaljevanka	16.30 Ciao, ciao
14.15 Čuden par - film	18.00 Star Blazers - risanka
16.30 Ciao, ciao	18.30 Quella casa nella prateria - TV film
18.00 Star Blazers - risanka	19.30 Quincy - TV film
18.30 Quella casa nella prateria - TV film	20.25 Zmenek z morilcem - film
19.30 Quincy - TV film	22.15 Stasera amore
20.25 Zmenek z morilcem - film	23.20 Sport

ITALIA 1

8.30 Risanke	12.30 Vita da strega - TV film
9.30 Adolescenza inquieta - TV nadaljevanka	13.00 Bim Bum Bam
10.00 La corda di sabbia - film	
12.00 Riuscirà la nostra carovana di eroi a... - TV film	

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Radijski mozaik: Beseda ni konj. Gost v studiu, Vinko Beličič, Glasbena matineja - Roman v nadaljevanjih: Branko Hofman: «Nič do jutra». 11.30 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri, Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije. 13.20 Glasba po željah; 14.10 Mladinsko popoldne: Otroški kotic, Naš jezik. Diskoteka, Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik; Zimzelene melodije, Rubrika, Trikule, trakule, pogovori o naših otrocih.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.45 Glasba za dobro jutro; 6.15 in 6.45 Cestne razmere; 7.15 Val 202; 13.00 Prislunhite med glasbo; 13.10 Predstavitve programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Narodne in ponarodele; 14.20 Iz glas-

Ob 17.00 Primorski dnevnik; Beneška Slovenija - začetek Mlade brieze; Koper - dobro poslovanje Inter-europe; Sečovlje - gradnja pomola; Od 8.00 do 13.00 Na valu 202 Radio Ljubljana se bomo oglasili s prispevkom iz nudističnega kampa v Konversadi;

13.20 Pogovor z mladim vremenoslovem, ki se odpravlja na izpopolnjevanje v ZDA

Ob 17.30 Pogovor o likovnem utripu v Groznanju.

bene ustvarjalnosti; 14.35 Glasbene želje; 15.30 Glasba; 15.50 Pojdim v kino; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15 12.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 - Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 8.45 Radijska priredba; 9.15 Poje in igra skupina Casadei; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in pošta; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Svet mladih; 1.30 Na prvi strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; 15.20 Glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Glasba; 19.32 Poročila v nemščini.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00, 7.40 Jutranji program; 9.00 Glasbeno - govorni program; 11.00 Včerajšnje pesmi; 11.34 Radijska nadaljevanka; 12.03 Ziveli radio; 13.15 Master, glasba za vse okuse; 15.00 Od Lepe Otero do Lili Marlene; 16.00 Poletni program; 17.25 Poletne plošče; 18.05 Poje Angelo Branduardi; 18.28 Glasba v Palači Labia; 19.15 Draga glasba; 19.30 Jazz glasba; 19.55 Srečanje z gledališčem; 22.00 Objektiv Evropa; 22.27 Misli King-Konga; 22.50 Danes v parlamentu.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Spored Radia 2; 8.45 Radijska nadaljevanka; 9.32 Nagradno tekmovanje - Kvizi; 10.30 70 dni na orient expressu; 12.48 Izgubljeni otok - natečaj za kantavtorje; 13.41 Sound-Track - glasba in kino; 15.00 Zgodovina Italije; 15.37 Glasba za vse okuse; 16.32 Radijska priredba; 17.32 Glasbeno-govorni program; 18.40 Radijska zgodba; 19.50 Šolska vzgoja.

RADIO OPČINE

Do 10.00 Glasba; 10.00 Kupim, prodam...; 21.30 Opčine by night; do konca oddaje glasba.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila, promet; 6.20 Rekreativ; 6.45 Prometne informacije; 7.45 Dobro jutro, otroci; 7.55 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev; 13.30 Od melodije do melodije 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansamblom Mihe Dovžana; 18.15 Lokalne radijske postaje; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica.

Doberdob, 11. 8. 1983

Strahotni «leopard 2» bo motil bližnji Kohlov obisk v Izraelu

Nekoč so menili, da je Balkan nekakšen «modnik», ker so se na Balkanu vojne vrstile kar druga za drugo. Danes pa bi mogli ali celo morali reči, da je ves svet en sam sod modnik, saj je vojnih žarišč že toliko, da ne veš, kje je najhuje. In vendar politiki in strategji menijo, da je najbolj nevaren bližnji vzhod, ker se tu interesi križajo ne le med «devimi» in «desnimi», pač pa tudi med samimi devimi in desnimi. Zadeva je tako zapletena, da se tod zaman sprehajajo razni «slisi» in diplomati. Z nekakšnim upanjem pa tudi z nejevero pričakujejo tudi obisk zahodnonemškega kanclerja Helmuta Kohla, ki namerava priti na obisk v Izrael konec avgusta.

Zakaj z upanjem in hkrati z nejevero? Ves bližnji vzhod je eno samo skladišče orožja. Sem ga dovažajo z vsega sveta, z Vzhoda in Zahoda. Kar se arabskega sveta tiče, se ta zato deloma zadoljuje, deloma pa troši dolarje, ki jih dobiva za nafto. Izrael pa je lista dežela, kjer oboroževalni stroški predstavljajo pretežni del državnega proračuna, od 70 do 80 odst., vrhu tega ima ta dežela na oni strani Atlantika «vsa vrata odprta» in s tem tudi vse banke.

Vse to pa se sedaj povezuje s poslom vojaškega značaja, ki pa prehaja ta okvir, kajti gre za nakup orožja, ki bi znalo sprevreči trenutno stanje na tem zemljepisnem področju. Doslej je

namreč Izrael s svojo odlično opremljeno in izvežbano vojsko malone gospodaril ali vsaj prevladoval med nasprotniki. Sedaj pa so se v Saudovi Arabiji, ki je bila doslej vedno povezana z vojno med Izraelom in arabskim svetom, odločili, da bi kupili v Zahodni Nemčiji večje ali celo veliko število tankov vrste «leopard 2», ki ga smatrajo za najboljše oklepno vozilo na Zahodu ali celo na svetu. Saudova Arabija se je opredelila za ta nakup že pred nekaj leti, a se je pojavilo nekaj večjih ovir, ki so poslej zavlekle ali preprečevale. Predvsem je bilo treba upoštevati dejstvo, da že sama ustava prepoveduje Nemcem, da bi prodajali orožje državam «v kriznih zemljepisnih področjih». In bližnji vzhod je zares krizno področje. Z druge strani pa je treba vendarle upoštevati dejstvo, da je v nemških pač prav nacističnih taboriščih umrlo kakih šest milijonov Judov. Če bi tanke prodali Saudovi Arabiji, bi jih prodali potencialnemu sovražniku Izraela, torej morebitnemu napadalcu Judov. In to bi ne bilo lepo.

Toda v Bonnu in tudi drugod po Nemčiji mislijo tudi nekoliko drugače. Doba taborišč je že davno mimo. Z druge strani pa je tudi ustavno načelo le načelo, ne pa zakon. In če že ves bogati in razviti svet zelo donosno prodaja orožje vsemu svetu, tudi Arabcem z Bližnjega in Srednjega vzhoda, zakaj in čemu bi ga ne prodajali tudi Nemci. V Bonnu so celo prepričani, da

če tega posla ne prevzamejo oni, ga bo prevzel kdo drug, vsekakor kdo, ki ima zelo razvito industrijo, ki je torej bogat. Še več, skoraj gotovo pride glede tega v poštev veliki zahodni «zaveznik» — ZDA.

Zakaj? Tank «leopard 2» je izredno oklepno orožje. To, kar je v avtomobilski industriji sloviti «rolls-royce», je med tanki «leopard 2» opremljen je s topom 120 mm z gladko cevjo, ki omogoča izstreljevanje granat, ki prevrtajo sleherni oklep. Poganja ga motor s 1500 konjskimi silami, tako da zanj ni terenskih ovir. Motor in vsa mehanizacija prenese vse temperaturne razlike in tudi pušavske «nevšečnosti» mu ne škodujejo. Skratka je to oklepno orožje, ki je kot nalašč tudi za arabski svet. Seveda je temu primerna tudi cena.

In Saudova Arabija se je odločila, da bi kupila kar 300 takih tankov. To pa je posel, ki ga niti bogati Nemci ne morejo ali ne marajo zamuditi. Posebno ne, ker bi njihov tank kaj lahko zamenjal ali nadomestil podoben ameriški tank, ki ima sicer nekoliko šibkejši top («samo» 105 mm), v ostale pa je zelo podoben nemškemu in bi torej lahko nanj namestili tudi nemški top, da bi se od «leoparda 2» v ničemer ne razlikoval.

Seveda je Saudovi Arabiji lahko zbrati ustrezna sredstva, vrh tega je v zelo dobrih odnosih tako z Bonnom kot tudi z Washingtonom in bi kupčija bila lahko kaj kmalu nared. In vendar, zaradi podobnih torej dobrih odnosov med Izraelom ter ZDA in Zahodno Nemčijo v Bonnu nekoliko oklevajo. Razlog? Zelo preprosto: Saudova Arabija, kot smo rekli, ima denarja dovolj tudi za tolikšen nakup, toda tudi v razviti in tehnično zelo sposobni Zahodni Nemčiji potrebuje tankist zelo veliko vaje in šole (baje 6 let), preden mu dajo tak tank v roke. Za vodenje takih «igračk» so potrebna dolga leta vaje. Tega pa v Saudovi Arabiji nimajo. Imajo dolarjev na pretek, nimajo pa ljudi. Nemci bi ne videli radi, da bi prišlo do hujšega med Izraelom in arabskim svetom z njihovim orožjem.

Toda že samo to, da bi Bonn dal arabskemu svetu na voljo tako popolno orožje, je lahko kamen spotike v odnosih Bonna do Izraela in ne le Izraela, pač pa tudi do velikega «zaveznika». V Izraelu baje že dolgo vihajo nosove. V Bonnu pa pravijo ali se izgovarjajo, da je celo sam Izrael že sposoben izdelati tanke, kakršni so «leopard 2» in je zato vsako slepomišljenje odveč.

Ne le zaradi tega, vsekakor pa tudi zaradi tega bo potovanje Helmuta Kohla v Izrael konec avgusta težavno.

Patronat Kmečke zveze-INAC Enaka zdravstvena oskrba za vse tu živeče upokojujence

Vpr.: «Odločila sem se, da se obrnem na vas s prošnjo, da mi skušate rešiti zelo važen problem. Sem namreč jugoslovanska državljanka in prejemam samostojno jugoslovansko pokojnino. vendar pa imam stalno bivališče v Trstu. V zvezi s pravico do zdravstvene oskrbe sem se obrnila na SAUB v Ul. Nordio, kjer so mi odurnili, da nimam pravice do oskrbe kot ostali tukajšnji dežavljeni, ker dobivam jugoslovansko penzijo. To me je precej razburilo, saj je nepojmljivo, da bi se v primeru bolezni morala vselej zateči v Sežano ali v Koper. Se da mogoče najti kaka druga rešitev? M.S.

Tudi kar zadeva zdravstveno oskrbo, podobno kot velja za pokojninske pravice, se v takih primerih, kakršen je vaš, aplicira italijansko-jugoslovanska konvencija. Na podlagi samostojne pokojnine, ki jo prejemate iz Jugoslavije, imate avtomatično pravico tudi do brezplačne zdravstvene oskrbe, seveda v Jugoslaviji. Ker pa vi stalno bivate v Italiji, imate na osnovi dogovora med državama podpisnima sporazuma pravico do zdravniške nege tudi v Italiji, enako kot vsi ostali italijanski državljani. Merodajno je torej bivališče. Med državama bodo potem poravnali morebitne dolgove, ki bodo s tem nastali. Dovolj je torej, da stopite na INPS v 6. nadstropje, kjer vam bodo izstavili posebno potrdilo, na podlagi katerega vas bo moral teritorialno pristojni urad SAUB uvrstiti v seznam

ZAKASNELO VPLAČILO PROSTOVOLJNIH PRISPEVKOV

Vpr.: «Maja sem plačal prostovoljne prispevke INPS za prvo trimesečje še na podlagi starih tarif, ker takrat niso objavili še novih zneskov. Lahko sedaj doplačam razliko?». A.P.

Ne, razlike za prvo trimesečje sedaj ne morete več plačati, ker se INPS pri akreditiranju prostovoljnih prispevkov strogo drži predvidenih časovnih terminov. Razlika za prvo trimesečje 1983 bi lahko poravnali do konca junija: če bi sedaj plačali to razliko, bi vam INPS ta denar povrnil. Posledica tega pa je, da vam bodo namesto trinajstih tednov akreditirali le enajst, torej dva tedna manj.

Finžgar in Milčinski za mlade

Kaj predstavljajo knjige v zbirki Izbrana mladinska beseda pri založbi Mladinska knjiga, nam pove že sam naslov zbirke. O teh knjigah smo sicer v zadnjem času že poročali. Tokrat pa imamo pred seboj dve knjigi iz te zbirke. Tretja knjiga izbrane dela Frana S. Finžgarja prinaša po zgodovinskem romanu Pod svobodnim soncem znano povest Študent naj bo, ki je zaradi svoje avtobiografske note, neposrednosti ter iskrenosti pripovedi priljubljeno branje mladine, čeprav je izšla že pred tri četrt stoletja.

Nadalje prinaša knjiga mladinsko povest Gospod Hudournik, ki je nastala pred zadnjo vojno, ter črtice iz zadnjih dni pisateljevega življenja, zbrane pod skupnim naslovom Iveri, v katerih se pisatelj tematsko vrača v svojo mladost. Kot zadnja je objavljena novela Vrbenski ovčar, ki jo je urednik izdaje Jože Šifer u-

vrstil v knjigo kot primer Finžgarjeve zgodnje mladinske pripovedne proze.

Tudi knjiga proze Frana Milčinskega predstavlja tretjo knjigo izbrane dela tega priljubljenega mladinskega pisatelja in če hočemo tudi vzgojitelja. Pisateljova hčerka, urednica Breda Slodnjakova je v to knjigo uvrstila povest Muhoborci, ki sestoji iz štirih zgodb, prva je satira na prazno rodoljubstvo z naslovom Upokojeni rodoljub, druga je šaljiva detektivska povest z naslovom Ura št. 55.916, tretja je smešna zgodba filozofa z naslovom Pomladanska muha, končno je tu še satira na tedanje knjižne razmere z naslovom Dežena vinska klet.

Nadalje so v knjigo uvrščeni Podlistki in črtice in sicer teksti, ki so današnjemu čitatelju še vedno zanimivi tudi brez sleherne razlage in so nastajali v vseh dolgih letih pisateljevega življenja, vse do njegove smrti.

Sl. Ru.

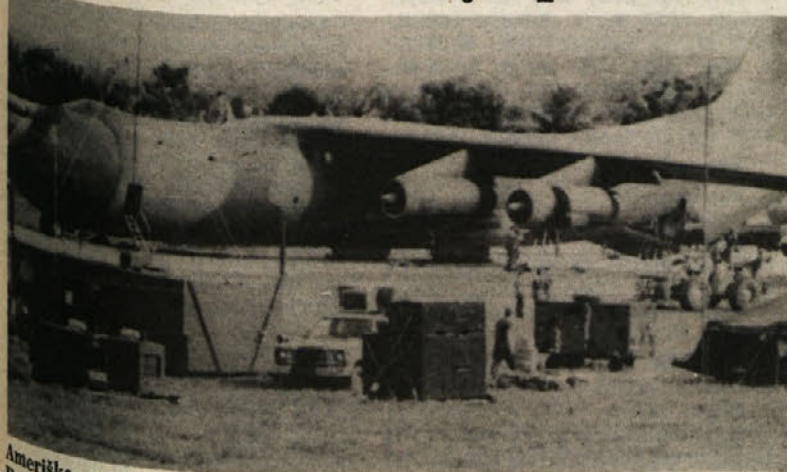
Andrić in Brlićeva v Scottijem prevodu

Z upravičeno mešanimi občutki pogosto ugotavljamo, da se italijanski ljubitelj pisane besede kaj malo seznanja z jugoslovansko literaturo, mislimo na slovensko, hrvaško, srbsko in makedonsko leposlovje. Italijanski založniki kar tekmujejo med seboj, ko gre za literarna dela večjih narodov, bolj slabo pa je njihovo zanimanje za kakega tudi večjega ali celo velikega literata «z Balkana», saj težko zasledimo kako prevedeno delo ne le iz že omenjenih nacionalnih slovestev, pač pa tudi iz drugih literatur s tega področja, na primer iz bolgarskega in tudi češkoslovaškega ali poljskega slovstva, dokler nekdo ne zaslovi, kot na primer pred leti Ivo Andrić, ki so ga nato kar nanaglo prevedli in objavili njegova najboljša dela. Zato pa te tem bolj razveseli, ko v knjigarni zagleda delo, ki je vendarle prišlo tudi pred italijanskega čitatelja. In skoraž hvaležen si založbi, ki se je tega lotila.

Tako je pred dnevi prišla pred italijansko bralstvo knjiga, ki jo je izdala neapeljska založba «Editrice Ferraro» in ki vsebuje tri pripovedke Ivo Andrića ter bajke Ivane Brlić-Mazuranić. Najprej besedo dve o avtorjih: kakor je znano, je dobil Ivo Andrić najvišje mednarodno priznanje, Nobelovo nagrado. Toda tudi Ivana Brlić-Mazuranić bi bila morala dobiti isto priznanje in je bila kar nekaj let zaporeda kandidatka za tolikšno čast.

Andrićeva dela ter dela Ivane Brlić-Mazuranićeve je v italijanščino prevedel reški italijanski pisatelj Giacomo Scotti, ki se lahko pohvali, da se je glede tega že večkrat potrudil.

Orožje, samo orožje po svetu



Ameriško vojaško transportno letalo «C-141», ki je prineslo na letališče San Pedro v Hondurasu večjo količino ameriškega orožja. To orožje bodo porabili na prihodnjih orožnih vajah ameriške vojske v sodelovanju s honduraško vojsko

Odslej bomo morali kar s horoskopom v roki sedati k tako ali drugače obloženi mizi

Zadern, ki ne dela sivih las milijonom ljudi, ki umirajo od lakote

Poletje, pa čeprav se je letošnje že prevesilo v drugo polovico, je pač čas kopanja in nikjer drugje, v javnosti seveda, ne pride tako do izraza naša lepa ali grda postava. Zato je poletje ob vseh prijetnih lastnostih, ki jo označujejo, dodelilo svojim vestnim častilcem pravičen kazni — dieto, oziroma točneje hujšanje.

Gresli, kdor misli, da je to izključno ženskam namenjena zapoved, saj so si različne metode širom po svetu pridobile takoj moške kot ženske privržence. V številnih slučajih so bile metode uspešne, njihovim se uspešno iznašale, utemeljiteljem pa so prinesle velike dobičke. Velikokrat niso prinašala nikakršnih revolucionarnih odkritij, toda predstavili so jih kot zaokroženo celoto s filozofsko poanto.

Nujnost, da je «treba v nekaj verteti», dokazuje med drugim tudi velika priljubljenost horoskopov in sploh pojava prerokovanj — napovedi. Prav tako nujna je bila zato tudi združitev dveh želja: hujšanja in lastnim nesnimim znanjem. Ker pač nismo strokovno podkovani, naslednje napotke nudimo v dobri veri s priporočili, da se jih držite po lastni uvini od devnosti; seveda pa je uspeh odvisen od vaše vztrajnosti.

Pravilo številka ena: hujšanje je najbolj učinkovito, ko mesec «upa» — ta pojav, «hujšanja lune» namreč, traja približno sedem dni in to je najboljše obdobje za tiste, ki nameravajo začeti hujševalno kuro.

Prav tako ni vseeno, kateremu znaku pripadamo, kajti nekateri so «naznamovani» z bolj okroglo postavo, drugi z vitkejšo. Jasno pa je, da ima pri tem največjo težo, v dobesednem pomenu besede, količina hrane, ki jo je kdo pojedel v svojem življenju, oziroma odnos, ki ga ima vsak posameznik ali pa kot «nebesni tip» do hrane.

Ovni so polni energije, elana in prepričanja v lastno moč. Zato ne iščejo uteh v hrani. Toda tudi «vulkanski» oven je včasih nervozen in od tega ga bolj glava. To je opozorilni znak, da si mora od počitni in med počitkom manj jesti: zato naj en dnevni obrok nadomesti z vrečko beljakovinske hrane (kupi se v lekarnah in specializiranih trgovinah).

Zemljiski bik pa ljubi hrano in vse užite; zato ima navadno kak kilogram odveč, ki pa mu «prija». Dokler ne pretirava, je vse v redu. Ko pa se odloči za dieto, zna biti zelo strog, toda bo se je, da gre k dietologu in za nekaj časa ne hodi v kuhinjo.

Gibčni dvojčki so navadno vitki, toda če se zredijo, pomeni, da je kaj narobe z njihovim živčnim sistemom. Zato je najbolje, da najprej obiščejo psihoterapevta ali pa, da se sami notranje umirijo. Ko začnejo s hujšanjem, naj jedo veliko neprečiščenih žitaric, odpovedati pa bi se morali alkoholu in kavi.

Z nepredvidljivimi raki je hudo, kajti lune faze nekako sovpadajo z njihovim razpoloženjem in notranjim ravnotežjem. Zato radi zbo-

lijo, gastritis jih napada, ali pa se zredijo. Ker so med drugim tudi leni, se z gibanjem ne bodo otresli odvečnih kil. Če pa bi se vsaj sedem dni odpovedali sladkorju in toščam bi bil učinek takoj viden.

Energični levi navadno zelo ljubijo življenje. Nekoliko jim zagreni voljo do življenje samo kakšna nuja po velikih odpovedi. Tudi v hrani. Ker pa znajo biti hrabri, se odločijo za drastične diete. Toda navadno jih zelo žejajo, zato morajo najprej obljubiti, da vsaj teden dni ne bodo pili piva.

Devic je več tipov, toda v glavnem, če jih ocenjujemo z vidika «požretnosti», so tiste, ki hrano zavračajo ali tiste, ki jo prekomerno ljubijo. Zato so prve suhe, druge pa debele. Zato so nasveti ločeni: suhe device bi se morale sprijazniti s hrano, debele pa se odpovedati mesu vsaj sedem dni v mesecu.

Tehnična je glede hrane zelo uravnotežena: zelo jo ljubi, toda redko preko mere. Sploh pa je težnja k harmoničnosti na vseh ravneh bistvena značilnost vage. Ker si same znajo predpisati pravo dieto, bi jim priporočili le, da naj sedem dni jedo sveže sadje in zelenjavo, kar bo blagodejno vplivalo na njihov videz.

Škorpioni pa ne vedo, kaj je mera; zato alj stradajo alj žrejo. Za tiste, ki so suhi velja opozorilo, da zdravje ni večno, da debele pa namig, da je nekaj treba ukreniti. Kaj in kako, ni važno, kajti škorpion, ko se odloči, tako ali drugače pride do cilja: tokrat je to

vitka linija.

Kdor je rojen v znamenju strelca je zanj značilna nova telovadna moda, ki ji pravimo aerobska telovadba. Gre za telovadni ples z glasbo in ker se je Jane Fonda, ki je s knjigo o tej telovadbi dodatno obogatila, rodila v strelcu, jo morajo vsaj strelci podpreti. Istočasno pa morajo zaupati še makrobiotičnemu načinu prehrane.

Kozorog v življenju v glavnem ne uživa, zato se tudi ne redi. Zato mu ni treba hujšati, lahko pa bi postal prožnejši. V vseh ozirih. Najbolje je, da začne s posebno kuro, toda takrat, ko luna «raste»: moral bi hoditi v savno, opoldne jesti lažjo hrano, zvečer pa sadje in zelenjavo.

Vodnarji so dinamični in polni fantazije. Zato tudi hujšajo po lastni presoji, ki je navadno drastična. Zato tudi radi zbolijo: bolje bi bilo, ko bi šli na posvet k dietologu. Ker pa se jim navadno mudi, bi lahko sedem dni poskušali «osiro-mašiti» kosilo: ko bi to počeli vsak mesec, bi že zaleglo za pravo hujševalno kuro.

Nežnim ribicam pristajajo obline, zato naj ne obupajo, če so malo preokrogle. Astrologija jim lahko le malo pomaga! Najbolje bo, če se oborožijo z dobro voljo in si utrdijo postavbo. Vsekakor sedem dni «revnejše hrane» ne škodi, kuhinjski riž, ječmen ali ovseni kosmiči brez zabele so še najbolj priporočljivi.

Napotki so tu, ostalo pa prepustimo zainteresiranim ali prizade-tim. (bip)

Prvo svetovno atletsko prvenstvo v Helsinkih (od 7. do 14. avgusta)

Včeraj kar dva svetovna rekorda

Kratochvilova prebila zid 48" na 400 m - Po zaslugi sijajnega Lewisa rekordna tudi ameriška štafeta - Italiji srebro in dva državna rekorda - Stekić blizu bron

Komaj v četrtem dnevu SP je prišel svetovni rekord.

Dosegla ga je na 400 m Jarmila Kratochvilova s časom 47"99, ki popravlja za 17 stotink prejšnjo znamko Marite Koch, ki se na tem prvenstvu zaradi poškodbe tega teka ni udeležila. Tek Kratochvilove ni poznal slabosti, bil pa je enakomeren od začetka do konca. Do ciljne ravnine so tekle v družbi Kratochvilove tudi njena rojakinja Kocembova in Sovjetinja Pinigina. Tek je bil na splošno najboljši na tej razdalji v zgodovini atletike. Poleg svetovnega rekorda je Kocembova tekla tretji najboljši čas na svetu, Pinigina pa četrtega. Vse finalistke so tekle pod 51".

Nedaleč od rekorda so tekle na enaki razdalji finalistke teka čez ovire. Sovjetinje so dosegle dvojno zmago, zmagala pa je Fesenkova pred svetovno rekorderko Ambroziene. Če se je morala ta tekačica zadovoljiti s srebrom, je veliko zlo doletelo njeno rojakinjo Savinkovo. Kljub temu da je svetovna rekorderka v disku

se ni uvrstila niti v finalni del tekmovanja. Najprej je imela dva neveljavna meta, nato pa ni dosegla niti 60 m in klavarno zapustila areno. Savinkova je konec maja dosegla kar 73,26 m. Zmagala je vzhodna Nemka Opitz, rezultati pa so bili podobno kot že v metu krogle občutno pod letošnjim poprečjem.

Moški finale na 400 m ni posebno navdušil. Popravila sta se oba predstavnika ZDA, ki sta komaj prilezla v finale, zmagal pa je favorit Cameron iz Jamajke, ki je po 30 letih obudil spomine na slavno obdobje tekačev iz Jamajke na enaki razdalji. «Časovno» je tek znatno zaostal za letošnjimi najboljšimi časi. Skupil jo je posebno evropski rekorder Skamrahl.

Srednjeprogaštvu SZ je doživelo nov udarec na 3000 m. Po precej počasnem teku, v katerem se je dobro držala tudi Italijanka Possamai, je zšla svetovna rekorderka Ulmasova v gnečo iz katere se ni mogla pravočasno izkopati. Vseskozi je vodila A-

meričanka Decker, ki je na koncu tudi zasluženo zmagala. Tudi bolje postavljena Ulmasova bi imela proti njej v finišu malo možnosti.

Moška tekmovanja so slonela na občudovanju moči Lewisa. Štafeto ZDA je z izredno zadnjo predajo privedel do novega svetovnega rekorda, v daljini pa se je malo utrujen zadovoljil z dvema skokoma, ki sta dala najboljši rezultat 8,55 m.

Odlično se je v daljini odrezal Stekić. Z zadnjim poskusom je pokazal še enkrat zobe in dosegel s petim mestom enega svojih boljših tekmovalnih uspehov. Bil je zelo blizu srebra. Svetovni rekord se je pričakovalo tudi od vzhodnonemških deklet. Nekoliko negotove predaje so dosegel prečile.

Uspešen je bil dan za Italijo. Državni rekord za Agnese Possamai in srebrna kolajna v štafeti 4x100 m. V ekipi je bil odločilni mož Mennea, ki bo jutri začel s svojim naskokom na morebitni naslov na 200 m.

SP v številkah

Izidi

Včeraj

FINALI

400 m (ženske)	
1. Kratochvilova (ČSSR)	47"99
(Svetovni rekord)	
2. Kocembova (ČSSR)	48"59
3. Pimigina (SZ)	49"19
4. Busmann (ZRN) 49"75; 5. Payne (Kan.) 50"06; 6. Bašakakova (SZ) 50"48; 7. Rubsan (NDR) 50"48; 8. Bryant (ZDA) 50"66.	
400 m (moški)	
1. Cameron (Jam.)	45"05
2. Franks (ZDA)	45"22
3. Nix (ZDA)	45"24
4. Skamrahl (ZRN) 45"37; 5. Weber (ZRN) 45"49; 6. Schönlebe (NDR) 45"50; 7. Paul (Trinidad) 45"80; 8. Suza (Braz.) 45"91.	
Disk (ženske)	
1. Opitz (NDR)	68,94 m
2. Murašova (SZ)	67,44 m
3. Petkova (Bol.)	66,44 m
4. Hristova (Bol.) 65,62 m; 5. Beyer (NDR) 65,26 m; 6. Silhava (ČSSR) 64,32 m; 7. Stalman (Niz.) 63,76 m; 8. Meg (VB) 62,50 m; 9. Craciunescu (Rom.) 62,14 m; 10. Mitkova (Bol.) 62,06 m; 11. Savinkova (SZ) 59,28 m; 12. Badea (Rom.) 58,10 m.	
400 m ovire (ženske)	
1. Fesenko (SZ)	54"14
2. Ambroziene (SZ)	54"15
3. Fiedler (NDR)	54"55
4. Pfaff (NDR) 54"64; 5. Krug (NDR) 54"76; 6. Skoglund (Šve.) 54"80; 7. Morley (VB) 56"04; 8. Cojocar (Rom.) 56"26.	
3000 m	
1. Decker (ZDA)	8'34"62
2. Kraus (ZRN)	8'35"11
3. Kazankina (SZ)	8'35"15
4. Ulmasova (SZ) 8'35"55; 5. Sly (VB) 8'37"06; 6. Possamai (It.) 8'37"96; 7. Furniss (VB) 8'45"69; 8. Artemova (SZ) 8'47"98; 9. Cunha (Port.) 8 min. 50"20; 10. Kanuka (Kan.) 8'50"20.	
Štafeta 4x100 m (ženske)	
1. NDR (Gladisch, Koch, Averswald, Göhr)	41"76
2. Velika Britanija (Baptiste, Cook, Callender, Thomas)	42"71
3. Jamajka (Hodges, Pusey, Cuthbert, Ottey)	42"73
4. Bolgarija 42"93; 5. Kanada 43"05; 6. SZ 43"22; 7. Francija 43"40; 8. ČSSR 43"78.	
Štafeta 4x100 m (moški)	
1. ZDA (King, Gault, Smith, Lewis) (svetovni rekord)	37"86
2. Italija (Dilli, Simionato, Pavoni, Mennea)	38"37
3. SZ (Prokofjev, Sidorov, Muravjev, Brizgin)	38"41
4. NDR 38"51; 5. ZRN 38"56; 6. Poljska 38"72; 7. Jamajka 38"75; 8. Francija 38"98.	
Daljina (moški)	
1. Lewis (ZDA)	8,55 m
2. Grimes (ZDA)	8,29 m
3. Colney (ZDA)	8,12 m
4. Szalma (Madž.) 8,12 m; 5. Stekić (Jug.) 8,09 m; 6. Honey (Avstral.)	

8,06 m; 7. Corgos (Šp.) 8,06 m; 8. Alli (Nig.) 7,89 m; 9. Cojocar (Rom.) 7,88 m; 10. Leitner (ČSSR) 7,84 m; 11. Stepanian (SZ) 7,74 m; 12. Anasov (Bol.) 7,69 m; 13. Mu Caj (Taj-ska) 7,57 m.

Kolajne

ZDA	5	5	5
NDR	4	4	3
SOV. ZVEZA	3	4	1
ČSSR	2	0	1
POLJSKA	1	3	0
ZRN	1	1	0
ITALIJA	1	0	1
JAMAJKA	1	0	0
NORVEŠKA	1	0	0
MEHIKA	0	1	0
NIZOZEMSKA	0	1	0
VEL. BRITANIJA	0	1	0
NIGERIJA	0	0	1
BRAZILIJA	0	0	1
BOLGARIJA	0	0	1

Današnji spored

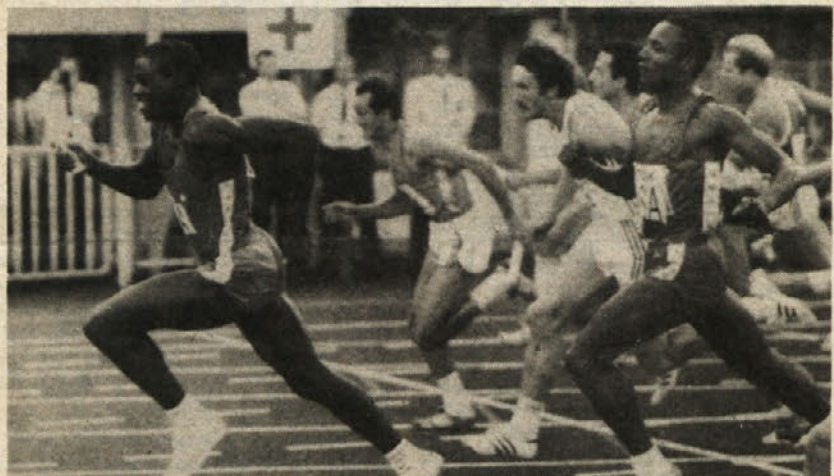
Po ulicah Helsinkov, na klasični prgi svetovnega prvenstva, bo danes »ljudski maraton«. Organizatorji računajo na masovno udeležbo nekaj tisoč tekačev. Veliko obiskovalcev, ki so amatersko havi s tekom na dolge proge, bo izkoristilo priliko, da se di sami poskusijo, kako se strpi na svetovnem prvenstvu. Maratonski proga v Helsinkih je vse prej kot lahka. Mostovi in majhne saravne vzpetine prisilijo tekače, da stalno njujejo ritem teka.

Jutri

9.00: deseterboj	M 100 m
9.10: kopje	Ž kvalifikacije
9.40: 200 m	Ž predteki
10.00: deseterboj	M daljina
10.20: 200 m	M predteki
10.30: višina	M kvalifikacije
10.40: kopje	Ž kvalifikacije
11.10: 100 m ovire	Ž predteki
11.50: 110 m ovire	M predteki
12.00: deseterboj	M krogla
14.00: deseterboj	M višina
15.00: hoja 50 km	M start
15.10: 1500 m	Ž predteki
15.45: 200 m	Ž kvalifikacije
16.00: KROGLA	Ž FINALE
16.10: 200 m	M kvalifikacije
16.40: 100 m ovire	Ž kvalifikacije
17.00: palica	M kvalifikacije
17.10: 110 m ovire	M kvalifikacije
17.30: KOPJE	M FINALE
17.40: 3000 m ZAP.	M FINALE
18.05: deseterboj	M 400 m
18.40: HOJA 50 km	M PRIHOD
19.10: 5000 m	M polfinale
19.50: 1500 m	M predteki

Kenijec Kipkoech se je pred koncem predteka na 5000 m usmilil nad vaderskega predstavnika. Brez telesa bi ga lahko prehitel za cel krog, pa je na vse kriplje upiral. Kipkoech je na pristavil in pustil nasprotnika skromno zadoščenega.

Izredni Lewis zopet prvi



Izredni ameriški atlet Carl Lewis je osvojil že svojo tretjo zlato kolajno. Na sliki (AP) ga vidimo kot prvega na cilju v štafetnem teku. Na drugem mestu je prav tako odlični in presenetljivi Italijan Pietro Mennea

Kwasny od drugega na tretje mesto

Do majhne praskje je prišlo po metu kladiva. Najprej je šlo drugo mesto presenetljivi vemu Poljaku Kwasnyju, ki se je z izrednim metom vrnil med dva Sovjeta. Vodstvo SZ je proti temu metu vložilo priziv, češ da je Poljak rahlo prestopil rob. Pregled filma je to potrdil, presenečenje pa je ostalo, saj je Kwasny še vedno prehitel Nikulina. Popravljen vrstni red je naslednji: 1. Litvinov, 2. Sedih, 3. Kwasny z rezultatom 79,42 m.

Med včerajšnjimi tekmovanji tribune stadiona v Helsinkih prvič niso kazale praznin.



Družba še vedno pogojuje atletinje



Kakovost, ki je bila odločilna za nastop na SP, še zdaleč ni enakomerno razdeljena med moškimi in ženskami. V glavnem se nagiba v korist moških, obstajajo pa zelo velike razlike pri poseganju žensk v kakovostne lestvice tako po ključu raznih panog kot po zemljepisni razdelitvi in z družbenimi razlikami, ki so v zvezi s to razdelitvijo.

Žensko kakovost tlači družbeni položaj žensk, ki je po svetu močno različen. Najprej je ženska atletika

odsotna v deželah Afrike in Azije. Latinska Amerika ima samo v Kubi ustrezen doprinos, brez velikih možnosti je ženska tudi v Severni Ameriki. V bistvu ostaja le Evropa in to vzhodna, kjer ima ženska enakovredne pogoje za kakovostni šport.

Po panogah imajo moški na 100 m 40 stotink razlike med prvimi in 100. na svetu, ženske pa 70 stotink, na 200 m je razmerje 73:1"80, na 400 m 1"57:4"80, na 800 m 2"94:7"77, na 1500 m 8"18:19"77, v teku na 110 m oziroma 100 m čez ovire 79:1"25 ter na 400 m ovire 3"44:4"38, vedno v korist moških.

V moškem sprintu na 100 m imajo predstavniki ZDA skoraj polovico

mest med prvimi 100 na svetu. Z dodatkom ostalih iz ameriške celine narase predstavništvo na 7 desetih. Nasprotno je doprinos atletinj iz vzhodne Evrope v isti panogi približno štiri desetih. V teku na 800 m imajo nadalje Sovjeti samo šest svojih predstavnikov med prvimi 100, ženske pa so na enaki razdalji prisotne kar s 44 imeni. Vedno na 800 m imajo vzhodne države na 800 m samo 15 predstavnikov, vendar kar 66 med ženskami.

Razlike se na splošno večajo z daljšanjem razdalj. V tehničnih panogah se večja razlika med prvo in 100. žensko opaža tudi pri skokih in posebno pri metih.

Azzurra nared za današnji polfinale

NEW YORK — Vse je nared za današnje prvo polfinalno regato »Pokala Amerike«, v kateri se bo italijanska jadrnica Azzurra srečala z britansko jadrnico Victory.

»Taktik« italijanske jadrnice Tiziano Nava je takole izjavil: »V polfinalu bo seveda borba izredno ostra in težka. Za uvrstitev v finale bi morali osvojiti vsaj pet regat od devetih na sporedu. Že to jasno kaže, kako težka bo naša naloga.«

Ljubljanski košarkarji za prvo mesto

Čeprav je nastopila brez svojega najboljšega košarkarja Petra Vilfana, je ljubljanska Olimpija na mednarodnem turnirju v Latini zasluženo premagala ameriško moštvo Hall of Fame iz Chicaga z 98:85 (39:40) in se tako uvrstila za veliki finale. Najboljša strelca v ljubljanskih vrstah sta bila Brodnik in Hauptman, ki sta dosegla po 19 točk.

V drugi tekmi prvega dne pa je ameriško moštvo Pro Keds premagalo ekipo Cosmosa iz Latine s 136:106 (67:54).

Američanka L. Pollard pri Gefidiju

Tržaški košarkarski prvotigaš Gefidi, ki bo nastopal v A-1 ženski italijanski ligi, je najel odlično ameriško temnopolto košarkarico Lataunyo Pollard, ki je prej igrala pri Long Beach State. Visoka je 178 cm (krilo - bek) in je v svojem moštvu dosegla poprečno 29,3 koše na tekmo.

Ratko Radovanović danes v Trstu



Medtem ko se košarkarji tržaškega prvotigaša Bic vestno in požrtvovalno pripravljajo na novo sezono, pa je iz ZDA dopotoval tehnični vodja kluba Petazzi.

»Petazzi, slišali smo, da bo da-

nes v Trstu Ratko Radovanović. Bo jugoslovanski reprezentant vaš novi član?», smo vprašali tehničnega vodjo tržaškega kluba.

»Res je, da bo Radovanović danes v Trstu. Da pa bi se bil novi član našega kluba, o tem je seveda še prerano govoriti. Z Radovanovićem se bomo danes le pomenili.«

»To se pravi, da jugoslovanski reprezentant danes ne bo opravil običajnega testa za možni prestop v vaš klub?«

»Radovanovića poznamo tako dobro, da takega testa zanj ni potrebno opraviti. Sicer pa ponavljam, da bo danes Radovanović le 'na pogovor' v Trstu.«

Naj omenimo še, da je Ratko Radovanović že več let član jugoslovanske reprezentance in eden najzaslužnejših za velike uspehe sarajevske Bosne v državnem prvenstvu in na mednarodni sceni. Visok je 210 cm, igra kot center, star pa je 27 let.

Petazzija smo nato vprašali za kratko oceno njegovega potovanja v ZDA. »V ZDA sem videl veliko število različnih košarkarjev, ki bi bili za nas še kako koristni. Tle košarkarji so so, žal, nedosegljivi. Sicer pa je bilo potovanje v ZDA zelo koristno, na našem seznamu je več zanimivih košarkarjev.«

»Bi lahko povedali kako ime?«

»Prerano je o tem govoriti.«

● **TURNIR V GORICI.** V prvem dnevu mladinskega mednarodnega turnirja v Gorici je 1. šarkarskega turnirja v ZDA premagala Argentino z 78:54 (40:36), Brazilija pa je odpravila 2. hodno Nemčijo s 93:74 (42:34).

● **UDINESE** je od včeraj zopet v Trstu, kjer bo nadaljeval pripravo za bižu, kjer bo nadaljeval pripravo za italijanski nogometni pokal. V mestu pa ni Virdisa, ki se je poskušoval in se bo moral zdraviti pet dni.

Poslastica za tržaške ljubitelje nogometa

Drevi na «Grezarju» Triestina - Atletico Mineiro

Tekma se bo pričela ob 21. uri - Veliko pričakovanje za nastop tržaških igralcev

Za nocojšnjo tekmo med Triestino in Atletico Mineiro vlada v Trstu do-
kajanje zanimanje. Brazilsko moštvo
je v prejšnjih nastopih dokazalo, da
ne prihaja v naše mesto zgolj «turi-
stično razpoloženje», čeprav je Trst e-
na izmed zadnjih etap njegove evrop-
ske turnee, ki je bila dokaj naporna.
Če bi morali biti Brazilci s svojo
zmožnostjo igrati prava poslastica za tr-
žaške navijače, pa ni pretirana ugotov-
itev, da bodo tržaški ljubitelji nogo-
meta napolnili stadion pri Sv. Soboti
predvsem zato, da bi videli, kako se
bo odnesla Triestina proti močnejše-
mu nasprotniku. Doslej je Buffonije-
vo moštvo povsem zadovoljilo, a na-
sprotniki mu niso bili dorasli. Atleti-
co Mineiro je tehnično prav gotovo
močnejši od Triestine, zato pa bo
predvsem zanimivo preveriti stopnjo
telesne pripravljenosti De Falca in

tovarišev pred prvimi uradnimi nasto-
pi v italijanskem pokalu (do prven-
stva manjka še mesec dni). Kaj več si
od tekme pravzaprav ne moremo pri-
čakovati, tudi zato, ker prijateljska
srečanja ne morejo biti realni poka-
zatelj moči na igrišču. Tudi zato ni
izključeno, da se bodo Tržačani ena-
kovredno kosali s kotiranim nasprotni-
kom, saj so tudi v tekmi z belgijskim
Anderlechtom pokazali, da so tudi kon-
kretno in ne le formalno pravi profes-
ionalni nogometaši, ki poznajo svoje
delo in ki lahko upravičeno merijo na
solidno uvrstitev v bližnjem, zelo za-
htevnem drugoligaškem prvenstvu.

Kot znano, se bo tekma pričela ob
21. uri, cena vstopnic pa bo enaka
ceni za ogled bližnjih prvenstvenih
nastopov, se pravi nekoliko dražja kot
lani, kar velja za vse sektorje, razen
za stranska stopnišča.



Prva uradna slika Triestine pred tekmo z Zarjo

OBVESTILA

ŠD Kontovel

obvešča starše in atlete, ki se na-
meravajo udeležiti košarkarskega te-
čaja v Premanturi (Pulj), da bo dan-
es, 11. 8., ob 20.30 na sedežu dru-
štva sestanek, na katerem se bomo
pogovorili o vseh podrobnostih tečaja.

TPK Sirena

obvešča, da se pred društvenim tere-
nom v Barkovljah redno odvijajo ja-
dralni treningi ob torkih in četrčkih,
od 14. ure dalje. Treningov se lahko
udeležujejo tudi mladi kadeti in ka-
detinje, ki so komaj končali jadralski
tečaj pri TPK Sirena.

ŠZ Bor —

Košarkarska sekcija

obvešča, da se bodo treningi za ka-
dete pričeli 16. tega meseca na sta-
dionu «Prvi maj».

Vsi zainteresirani, to je tudi začet-
niki letnikov 1967 in 1968, se lahko
prijavijo na stadionu neposredno pred
pričetkom treninga. Točen urnik tre-
ningov bomo sporočili naknadno.

Od 26. do 28. avgusta
Letalski miting v Bovcu

Bovško letališče bo od 26. do 28. av-
gusta prizorišče velike športne in turi-
stične prireditve, na kateri se bodo
predstavili športni piloti, jadranci, pa-
dalcji in zmajarji. Pričakujejo udele-
žence iz Italije, Avstrije, Švice, Zah.
Nemčije, Čehoslovaške in Jugo-
slavije.

S prireditvijo naj bi oživil pred leti
tradicionalno manifestacijo — letalski
piknik Alpe-Jadran, popestrili turistič-
no dogajanje v Posočju in skušali dati
veljavno bovškemu športnemu letališču,
ki ga sicer nameravajo obnoviti.

Nastopi Naturalove

V nedeljo je na atletskem tekmoval-
ni v Celju, veljavem za memorial
Ferda Skoka, nastopila tudi Borova a-
letinja Tiziana Natural. V skoku v
daljino je dosegla zanj normalen

rezultat 5,26 m, ki sam po sebi ne
predstavlja posebne kakovosti, doka-
zuje pa, da mlada borovka redno ska-
če okoli 5,30 m.

V avgustu bo imela Naturalova ze-
lo pomemben nastop v Brunecku. 20.
avgusta bo na Južnem Tirolskem na-
stopila na preglednem tekmovanju
mladink.

Konec meseca bo Naturalova tek-
movala v Postojni v sklopu slovenske-
ga prvenstva za posameznice in posa-
meznike. Borovka bo seveda tekmovala
zunaj konkurence.

Medtem se je morala Irena Tavčar
odpovedati gostovanju na Čehoslova-
škem. Vabilo je prejela od železničar-
skega atletskega kluba iz Ljubljane,
ki odpotuje jutri na krajšo turnejo.
Predvideni sta bili tekmovanja v Koš-
cih in Banski Bistrici. Delovne ob-
veznosti in težave s potnim listom so
bile odločilne. (kb)

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

Vse delovanje planinskega društva
iz Trsta je usmerjeno v dve bližnji
akciji: v desetdnevni pohod v Make-
donijo ter v odpravo na Anapurno.
To se pozna tudi iz vrveža na sede-
žu ob torkih zvečer, ko je tam vsa
kotedenska odborova seja, obenem pa
se v drugi sobi sestajajo člani alpi-
nističnega odseka, ki vestno zapisu-
jejo v knjigo vzponov vse svoje zad-
nje podvige. «Makedonci» se bodo,
kot je že vsem znano, podali na pot
jutri, 12. avgusta, v Kozini se bodo
srečali s planinci iz Kopra, na avto-
busu pa bo skupno kaka tretjina za-
mejcev, drugi dve tretjini članov
ekskurzije pa bodo pripadali Obalne-
mu PD iz Kopra. Povratek bo v po-
nedeljek, 22. avgusta, vmes pa bodo
naši planinci prav močno «garali»
na makedonskih vrhovih.

Seveda bo vse drugo garanje tisto,
ki čaka Igorja Škamperleja, Lucijana
Cergola in drugih šest članov odpra-
ve na Anapurno, kamor se bodo od-
pravili sredi prihodnjega meseca. Or-
ganizacija in priprava na to ekspe-
dicio mrzlično poteka, k temu pa
spada tudi in predvsem nabiranje
finančnih sredstev, saj tak «špas»
prav dosti stane. V tem okviru bo-
do v Tržaški knjigarni, pa tudi vsi
odborniki SPDT, prodajali razgled-
nice, ki so jih tiskali prav ob tej
priložnosti. Tisti, ki bo kupil razgled-
nico, jo bo nato dobil iz Nepala s
pozdravi vseh udeležencev ekspedi-
cije.

Še jamarska novica

Pred kratkim je v Trstu umrl pred-
sednik jamarskega društva «Eugenio
Boegan», ki spada pod tržaško itali-
jansko planinsko društvo CAI - Alpina

delle Giulie, Carlo Finocchiaro. Kot
dober organizator je bil pobudnik
speleološkega muzeja pred jamo pri
Briščikih (Grotta Gigante), in eden
od vodilnih italijanskih speleologov,
ki je uvidel potrebo po povezavi med
jamarji sosednjih dežel Slovenije,
Furlanije - Julijske krajine in Koroš-
ke. Sodeloval je na letošnjem sreča-
nju treh dežel spomladi pri Raven-
ski jami pri Idriji in s svojo organi-
zacijsko dinamiko v začetku maja
izpeljal proslavo ob stoletnici usta-
novitve drugega jamarskega društva
na svetu v Trstu, ustanovljenega leta
1883. Njegova zasluga je, da so pred
jamo pri Briščikih odkrili bronast
spomenik jamarju, posvečen vsem
jamarjem, ki so dali svoja življenja
pri odkrivanju podzemeljskega sveta.
Na marmornati plošči ob spomeniku
je tudi besedilo v slovenskem jeziku.

Letos v prvi zvezni ligi

Partizan, Hajduk, Dinamo in Crvena zvezda
brez konkurence v boju za državni naslov

ko močan kot tedaj, ko so zanj igrali
Oblak, Surjak, Jerković, Zungul, Mu-
žinič in drugi. Spličane bo letos pr-
vič samostojno vodil trener Nadove-
za (doslej mu je svetoval Mladinič),
to pa bo gotovo handicap za Hajdu-
ka, ki sta ga v zadnjih letih vodila
slovita stratega Ivič in Vladinič. Haj-
duk sicer ni odstopil od sodobne igre,
toda veliko vprašanje je, kako bo
Nadoveza združil v celoto na eni
strani počasne igralce (Slišković, Pe-
šić, Rožić, Čop) in eksplozivne na
drugi (brata Vujović, Gudelj, Mi-
ljuš).

Favorit številka 2 je beograjski
Partizan, ki je bil drugi na split-
skem turnirju (v finalu je z 0:3 izgub-
il s Hajdukom) ter prvi na beograjs-
kem (z 2:1 je premagal Crveno
zvezdo). Trener Miloš Milutinović

ima uigrano moštvo, ki ga skorajda
ni spreminjal, le Trifunovića (odšel
je k Asoliju) je zamenjal Martinović.
Ta podatek tudi na svoj način
govori o razmeroma skromni mo-
či... prvaka: Martinović je bil nam-
reč 2 leti le rezerva pri ljubljanski
Olimpiji, zdaj pa je čez noč postal
dirigent moštva državnega prvaka.
Partizan si veliko obeta tudi od Stoj-
kovića, ki se bo v kratkem vrnil od
vojakov. V vsakem primeru pa bodo
imeli beograjski črno-beli v leto-
šnjem prvenstvu veliko težje delo kot
v zadnjem, ko so si sprili skromne
konkurence (Crvena zvezda in Dina-
mo sta bila v krizi, oslavljeni Hajduk
pa se je razmahnil šele v finalu) lah-
ko privoščil tudi več spodrsilajev.
Tokrat to ne bo mogoče, zato bomo
pravzaprav šele zdaj videli, kako

kvalitetno moštvo je pravzaprav Par-
tizan. Ovirali pa jih bodo tudi na-
resnici skromne.

Dinamo je na splitskem turnirju do-
živel popoln polom, teden dni pred
startom pa je doma izgubil tudi s
Hajdukom. Maksimir že od spomladi
živi v znamenju notranjih trenj,
v katerih igra glavno vlogo tempera-
mentni trener Miroslav Blažević, ki
se gre pravo vojno s svojimi ključni-
mi igralci. Najprej je že pred pol
leta odločil reprezentančnega vra-
tarija Ivkovića, zatem pa se je za-
pletel še v spore s Krančarjem,
Bračunom in Mlinaričem. Ti spori
so seveda v zvezi z učinkom teh
igralcev, Blažević je izredno zahte-
ven trener in vselej zahteva maksi-
mum, njegovi aduti pa bi radi tu
in tam počivali in tudi vzdusje v

ekipi krojili po svojih okusih. V Spli-
tu je Blažević celo dejal, da bo za-
stopi v pokalu prvakov, v tej kon-
kurenci pa so možnosti Partizana v
neslajno odstopil in se preselil k švi-
carskemu Grasshoppersu, toda na-
zadnje je le ostal. Toda več kot o-
čitno je, da po tolikih zapletih ne mo-
re moštva več motivirati tako kot
pred dobrim letom, ko je v velikem
slogu osvojil naslov prvaka. Toda v
zraku je tudi veliko vprašanje: ali
se Dinamo lahko izleče iz krize od-
nosov? Nekaj adutov Blažević vse-
kakor ima.

Crvena zvezda je v zadnjem pr-
venstvu celo izpadla iz velike četve-
rice (prehitel jo je Radnički), toda
letos bo zanesljivo spet med štiri-
mi. A težko, da prav na vrhu, kajti
trener Zec ni kak posebno velik stro-
kovnjak, mnogi pa pravijo, da bo po-
treboval kar celo leto, da bo uigral
moštvo s sedmimi novinci. Beograjski
direktor Džajić je najbrž res
pretiraval, ko je tako izdatno okre-
pil moštvo, še zlasti ker z izjemo
Elznerja in Mrkele ne gre za poseb-
no pomembne okrepitve. Sicer pa se
Zec že pred startom varuje, ko pra-
vi: letos proti vrhu, drugo leto prav
na vrh.

FRANCI BOŽIĆ

Danilo Lokar
BOLNIK IN JUNAKI

Napeljal je iz kuhinje ob stopnicah v spalnico
čvrsto žico. Žica je tekla pod lepo privitim žebli.
To se mu je kmalu dognal, tekla je prav gladko.
To se mu je sicer zdelo eno najšibkejših mest nje-
govega celotnega načrta, vendar drugače ni mogel.
popolna, da si ne bi kak drugi dan očitil: To si
opustil, pozabil. Ne, vse! Nemci stopijo v vas, ali:
Nemci stopijo v hišo, ali: Nemci stojijo na hribu nad
vasjo in on leže in se pripravi. Nič drugače! Toda
saj bo grmelo kot na sodni dan med hišami in po
vseh dolini, čuček, pa bo žena vlekla za tvojo ba-
kla ob steno in sam bi jo lahko snel z vzvoda, ko
bi je ne bilo več treba. Je pa to zvonenje pokri-
med vaškimi zidovi res smešilo in kvarilo ves načrt
kakor izrodek otročje domišljije.

«Na telečjih nogah stojimo!» si je ponavljal
Benko.

No, nič zato. Žica je bila slednjič speljana, po-
krivača na vzmeti pri vzglavju pritrjena in — pos-

3.

kusi so se še kar dobro obnesli.

Tako je bilo z Jurijem Benkom. Jurij Benko
je čakal.

Potem pa je prišlo nadenj nekaj neskončno stvar-
nega — zdelo se mu je stvarno — in kar nasmihal
se je sam vase, se svetil v obraz in bil take volje,
da bi bil rad svoja dva soseda Blagojno in Jejičiča
prav po gosposko postregel in pogostil. Zakaj Jejičič
in Blagojna nista bila le vaška kimavca in zijali,
prisklednika in skledoliza, bila sta še nekaj drugega
— morda sama tega nista vedela, morda je to ugi-
bal celo Benko sam. Bila sta njegovo zaščitno ozadje
kakor dobrava za lokami, kjer se ustavljajo zimski
vetrovi in prve slane.

Plaval je v uganjanju, s kakšno mastjo bi na-
mazal stopnice. Ko teče Nemec gor, še opazi ne.
A komaj stopi dol dva, tri korake — drr, drr, kakor
na drsnici gre to, na ledu. Njegove stopnice so do-
volj strme — in še kako strme!

Nemci pa so prišli od čisto druge strani, kot je
vas pričakovala. Tudi ura je bila nenavadna — po-
poldne pred mrakom, kdo bi bil kaj takega mislil.
Pričakovali so jih zjutraj, vse dopoldne. Razumljivo
je bilo, da pride sovražnik od juga, kjer teče pod
vasjo, ki stoji vsa na padajočih bregovih, dolina in
potok in cesta. Nemci imajo od juga najlepši pristop.

Toda zgodilo se je drugače. Nemci so se znašli
na sredi vasi med hišami, kakor da so se vzeli iz

tal. Nato pa niso šli po hišah (Nande, kmet, je samo
zazijal in ni vedel, ali bedi ali spi, a Vrč se je od
osuplosti sesedel na kup peska pod murvo), temveč
so jo udarili s trdim korakom po cesti navzdol. Pred
zadnjo hišo so stopili v stran na pašen, zrli v to
smer, v ono smer in nazadnje dvakrat ustrelili v
zrak. Malo so še počakali. Iz daljave, kjer je cesta
stisnjena med Krasom in potokom — tam stoje tri
hiše — se je oglasil medel ropot. Razločil nisi, ali
so to človeški kriki ali ropotanje koles. Kasneje se
je pod vasjo prikazal voz na dvojno vprego, na
njem je sedelo troje vojakov in voz je obrnil pro-
ti vasi.

Tu pa se je zgodila v trenutku cela prekucija.
Kakor nevidna pošastna ptica je šla novica od hiše
do hiše — velik, bel pogled, šepet, zamah z rokami
— in vsakdo je vedel, kje je v naslednjih trenutkih
njegovo mesto.

Hajne se je kobacal v kanal, ki je tekkel pred
hišo. Tako je bilo zmenjeno z ženo že davno. Ona
je skočila gor pod kolono — to je bil širok predor
skozi hišo — da bi kdo ne prišel od kapelice, ki
je stala na cestnem ovinku. Darina je stekla pod
murvo vrh kupa peska — od te strani, od juga je
bilo še bolj nevarno. A Hajne je izginil v odtočnem
kanalu, ki je peljal skozi vas, kakor bi bil skril
vanj štruco masla. In že je žena poveznila nad njim
zaklopko iz težkega, litega železa z majčkenimi lini-
cami. Brez besed, brez glasu, brez kretnje.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaška tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa
Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Prejšnjo noč nov atentat na progi Bologna-Firence Samo srečno naključje preprečilo veliko tragedijo

Odgovornost za atentat si je prevzela neofašistična skupina «ordine nero»

FIRENCE — Samo srečnemu naključju se je zahvaliti, da ni prišlo prejšnjo noč na železniški progi Bologna - Firenze do podobne tragedije kot v noči med 3. in 4. avgustom leta 1974, ko je atentat na vlak «Italicus» povzročil smrt 12 oseb, medtem ko jih je bilo 48 ranjenih. Dinamika je bila malone ista, roka podobna, saj je neznani glas včeraj zjutraj telefoniral v redakcijo rimskega dnevnika «Il Tempo» in dejal: «Tu skupina «ordine nero», linija Rauti. Prevzemamo odgovornost nad atentatom na vlak Bologna - Firenze. Sledil bo komunike».

Do ponovnega zločinskega atentata je prišlo, kot rečeno, prejšnjo noč malo pred polnočjo in za las nismo bili priče ponovnemu pokolu. Ekspresni vlak iz Milana v Palermo, ki ga je sestavljalo osemnajst spalnih vagonov, v katerih je bilo okrog tisoč ljudi, je mirno vozil iz Bologne proti

Firencam, ko je kakih tristo metrov pred tunelom Rocca Cerbaia pod tračnico eksplodiralo. Na srečo, se je najbrž neke zataknilo, tako da naboj ni deloval v vsej svoji moči in je samo lažje poškodoval lokomotivo, na kateri so se razbila okenca in okruški stekla so samo neznatno ranili strojevodji. Potniki se niso ničesar zavedeli, tako da ni bilo panike, eksplozija pa je naredila pod tračnico kakega pol metra globoko luknjo. V drugem primeru bi bila to nepopisna tragedija. Le par metrov po kraju atentata se začel viadukt, ki pelje nad prepadom. Ko bi vlak iztiril, bi bile posledice nedopovedljive.

Promet je bil upstavljen več kot dve uri, včeraj zjutraj pa se je nadaljeval na samo enem tiru. Na kraju atentata so kmalu potem prišli policijski izvedenci in preiskovalci. Začeli

so preiskavo na kraju samem, vendar o eksplozivi ni bilo nobenega sledu. Vse pa daje slutiti, da je šlo za močan naboj, ki ga je moral nekdo «votiti» iz daljave. Neznane, ki je moral biti skrit za skalovjem, pa se je najbrž prenel in tudi to je vzrok, da ni bilo hujših posledic. Sicer pa je zanimivo dejstvo, da je nekdo atentat naznanil v tork okrog 23. ure. Kvestura v Bologni je takrat prejela telefonski poziv. Neznani glas je na drugi strani žice izjavil: «V kratkem bo prišlo do atentata, ki bo podoben bolonjskemu pokolu».

Skratka, neofašisti so spet dvignili svoj glas, najbrž opogumljeni od dejstva, da ni bil nihče od njihovih pajdašev na procesu o vlaku «Italicus» obsojen. Kot znano se je proces zaključil pred kratkim s škandalozno razsodbo, ko so bili vsi neofašisti oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov.



Bombna eksplozija je odnesla del tračnice

(Telefoto AP)

Nova žrtev mafije v osrčju Sicilije

ENNA — Politični predstavnik sile krščanske demokracije, dr. Giovanni Mungiovino, predsednik krajevne zdravstvene enote v Enni, je nova žrtev mafijskega atentata.

Zgodilo se je na državni cesti pri kraju Benefiti, 13 kilometrov oddaljen od Enne v osrčju Sicilije. Morilci so se bočno približali fiat 127, v katerem se je sam peljal dr. Mungiovino in ga zadeli z več strel iz puške. Ko se je hudo ranjen zgrudil na volan, so ga morilci neizprosno pokončili s pištolo, nato pa zbežali. Le kilometer od kraja zločina so zapustili

vozilo, ki jim je služilo za atentat in ga zažgali, vendar je preiskovalec kljub temu uspelo ugotoviti, da je imelo registrsko tablico Catanie.

Na kraju zločina sta nemudoma dospela državni pravdnik in Enni Giammancio in sodni zdravnik, ki sta odredila obdukcijo.

Giovanni Mungiovino je bil demokrščanski odbornik in svetovalec v občinskem svetu v Enni in deželni podpredsednik združenja živinorejcev. Preiskovalci doslej še niso ugotovili nobenega možnega motiva za ta nov mafijski zločin.

Kaže, da ima sličen planetarni sistem

Vega: skoraj kot Sonce

PASADENA (ZDA) — Ali ima Vega svoj sončni sistem? To vprašanje si zastavljajo ameriški, britanski in nizozemski znanstveniki, od kar so pred nekaj dnevi dobili prve podatke novega satelitskega teleskopa na infrardeče žarke IRAS.

Po sporočilu laboratorija «Jet Propulsion» iz Pasadene, informacije, ki jih je posredoval teleskop, kažejo, da okoli Vege kroži veliko «drobcev», ki bi lahko bili podobni planetom našega sončnega sistema. Po izjavah glavnika laboratorija dosedanj podatki so tudi prvi dokaz, da okoli neke zvezde, različne od našega Sonca, krožijo «trda telesa znatne velikosti».

Na osnovi meritev satelitskega teleskopa je temperatura na površju Vege približno 10.000 stopinj C in torej približno enaka temperaturi na površju Sonca, pa tudi domnevni planeti krožijo okoli zvezde, ki je približno enaka razdalji planetov našega sistema od Sonca.

Vega, ki je po podatkih teleskopa večja in svetlejša kot je bilo predvideno, je oddaljena od Zemlje 26 svetlobnih let. Zvezda je veliko mlajša kot Sonce, saj ima komaj 1 milijardo let (Sonce jih ima petkrat toliko), zato pa znanstveniki domnevajo, da tudi planeti niso v isti fazi evolucije kot naši.

Rizzoli prodal dnevnik «Alto Adige»

BÖCEN — Uradno so sporočili, da je južnotirolski list «Alto Adige» menjal lastnika. Predvčerajšnjim sta Rinnoldi in založništvo «Corriere della Sera» prodala celotni delničarski svetovni «Cima Brenta» inženirju Ito Favero, ki je znan podjetnik. Vest so sporočili uredniki lista. «Cima Brenta» je lastnica založniške hiše «Seta», ki izdaja «Alto Adige».

Na eni strani so uredniki zadovoljni, ker je lastništvo prešlo od Rinnoldi v deželne kroge, toda zaskrbljuje dejstvo, da je bil tudi drugi deželni list iz Tridenta «Adige» že prodan in bi utegnilo priti do nezaželene delitve vplivnih področij obeh listov.

Kriza pomorskih prevozov

Čezoceanke na prisilnih «počitnicah»

PIRAN — Svetovna gospodarska kriza in težave, ki tarajo jugoslovansko gospodarstvo, se nujno močno zrcalijo tudi v trgovinskem pomorskem prometu. Jugoslovanski ladjarji imajo vse manj dela, svetovni trg se zapira, domači porabniki ladijskih prevozov pa imajo resne težave z deviznimi plačili zanje. Nič čudnega, če je v takih razmerah videti čezoceanke «na počitnicah», takih prisilnih, seveda.

Piranska Splošna plovba je v letošnjem polletju zabeležila sicer ugodne poslovne rezultate, tudi na račun deviznih vzpodbud, ki jih je bila deležna, pri podjetju pa se sprašujejo, kako bo ob koncu leta, saj je konkurenca vse bolj neizprosna. Ladjarji si namreč kljub dogovorjenim cenam skakejo v zelnik s prikritimi popusti in najrazličnejšimi ugodnostmi: tisti, ki lahko ponudi nižjo ceno ob hitrem in kvalitetnem prevozu, ima v bitki za tovar veliko večje možnosti, da preživi. V tej konkurenci pri prevzemanju prevoznih poslov po morju imajo seveda prednost tisti, ki imajo sodobnejše ladje, bolj opremljene, hitrejše, enostavnejše za pretovarjanje. V nekatera pristanišča nad 15 let starim ladjam sploh ne pustijo pristati, prav tako ne v primeru, da nimajo dovolj sodobne navigacijske opreme.

Tudi trgovci vse raje prevažajo blago v kontejnerjih, ki so enostavni za pretovor, blago je na varnem, saj je manj poškodb, nič kraj in podobno, jugoslovanski ladjarji pa v tem vse bolj zaostajajo za konkurenčno floto.

Drug problem pa je že omenjeno zapiranje svetovnega tržišča. Jugoslovanski ladjarji se zavzemajo za tako imenovano «UNCTAD formulo», po kateri naj bi 40 odst. blaga prepeljali ladjarji iz države, ki izvažajo, drugih 40 odstotkov ladjarji države, ki uvažajo, ostalih 20 odstotkov blaga pa naj bi ostalo drugim. V času krize namreč države sklepajo vse več dvostranskih dogovorov in si same delijo prevoze za izmenjujoče si blago.

Jugoslovanski pomorci so še posebno občutljivi na negativno poslovanje, saj se vsak dan srečujejo z razmerami v svetu, kjer ladjar z izgubo enostavno in po kratkem postopku propade. Pri Splošni plovbi so zato skušali kar največ privarčevati: njihove ladje so vozile počasneje, uspeli so znižati najemnino za nekatere ladje v najemu in celo pri osebnih dohodkih so stiskali. Vsi ti ukrepi pa so kot bob ob steno in delavci so kmalu ugotovili, da je največji delež njihovega zaslužka odvisen predvsem od uspešnih poslovnih potez.

Nemški «Zugfuehrer» o osvoboditvi Mussolinija

L'AQUILA — Neki časnikar in ljubitelj zgodovinskih ved ter raziskovalca v Montesilvanu (Pescara) srečal bivšega narednika («Zugführer») nemške vojske v poklju (živi v Kasslu) Ota Launa, ki mu je povedal nekaj zanimivosti v zvezi z osvoboditvijo Mussolinija iz Campa imperatore na Grotto Sasso d'Italia 1. 1943.

Tedaj je bil Laun poveljnik voda šoferske čete pod poveljstvom prof. Kurta Studenta. Sedaj se je zvedelo, da so Nemci organizirali posebno akcijo, ki naj bi ujela kralja Viktorja Emanuela pri Ortoni. Bilo je tedaj 1. septembra, štiri dni po kapitulaciji Italije. Nemci niso imeli sreče, ker je kralj zbežal pred nosom.

Za osvoboditev Mussolinija so Nemci sestavili poseben odred iz raznih vojaških skupin. Major Hans Mors je prejel ukaz, naj reši Mussolinija, delili so mu 10 jadralnih letal z 90 padalci, ki so jih vlekla letala italijanske vojske. Iz Pratiche di mare so letala poletela ob 13. uri. Laun je razpodel skupino v tovrstnem avtom. Nemci so hitro preganili italijanske vojske pri spodnji postaji žičnice. Neki štajerski wehrmachtovec je poglavlje, toda ko so prišli na Campo imperatore, je bil že tam kapetan Skorzeny z Mussolinijem. Nemškemu pilotu Heinrichu Gerlachu se je posrečilo poleteti s štoroklo po komaj 30 metrih zaleta. Pilot ni hotel na letališče Skorzenyja, ker bi bil preveč obremenjen.

N. V. Gogolj: **Taras Buljba**

(26.)

riše: Željko Lordanić

